

Uchwała Nr 1315/16
Zarządu Powiatu Stargardzkiego
z dnia 30 listopada 2016 r.

w sprawie centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług Powiatu Stargardzkiego

Na podstawie art. 26, art.32 ust. 2 pkt 3 i 4 i art.33 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016r. poz. 814 z późn.zm.), w związku z art. 3 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454) uchwała się **co następuje:**

§ 1. Wprowadza się wspólne rozliczenie podatku od towarów i usług Powiatu Stargardzkiego i jego jednostek budżetowych.

§ 2. Wprowadza się „Procedurę obiegu dokumentów podatkowych w jednostkach budżetowych Powiatu Stargardzkiego w celu przygotowania i złożenia skonsolidowanej deklaracji VAT”, zwaną dalej Procedurą, stanowiącą załącznik nr 1 do uchwały.

§ 3. Wprowadza się „Instrukcję rozliczania podatku od towarów i usług w jednostkach budżetowych Powiatu Stargardzkiego oraz wydziałach i biurach Starostwa Powiatowego w Stargardzie, zwaną dalej Instrukcją, stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały.

§ 4. Wprowadza się „Symbole jednostek budżetowych Powiatu Stargardzkiego stosowane w numeracji faktur i przelewach bankowych”, stanowiące załącznik nr 3 do uchwały.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się dyrektorom wydziałów, dyrektorom biur, samodzielnym stanowiskom działającym poza strukturą wydziałów i biur Starostwa Powiatowego w Stargardzie oraz kierownikom jednostek budżetowych Powiatu Stargardzkiego.

§ 6. Nadzór nad realizacją uchwały powierza się Skarbnikowi Powiatu .

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Ireneusz Rogowski - Starosta

Iwana Wiśniewska – Wicestarosta

Irena Agata Łucka - Członek Zarządu

Adam Chrałowicz – Członek Zarządu

Uzasadnienie

do uchwały Nr 1315/16 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 30 listopada 2016 r.
w sprawie centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług Powiatu Stargardzkiego

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454) jednostka samorządu terytorialnego jaką jest Powiat Stargardzki jest obowiązana do podjęcia rozliczania podatku wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi najpóźniej od dnia 1 stycznia 2017 r.

Na podstawie art.2 ustawy z dnia 5 września 2016 r. przez jednostkę organizacyjną należy rozumieć utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządową jednostkę budżetową.

Ministerstwo Finansów Departament Podatku od Towarów i Usług pismem znak: PT108102.7.2016.WLI.379E z dnia 6 września 2016 r. wyraziło pogląd iż cyt." Organy służb, inspekcji i (Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, Komendant Policji, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego) pomimo ich zespolenia ze starostą pozostają organami administracji rządowej, a wykonując zadania powiatu, czynią to we własnym imieniu (ich status prawny regulują odrębne ustawy np. ustawa o ochronie przeciwpożarowej czy ustawa o Policji). Zwierzchnictwo starosty nie jest zwierzchnictwem służbowym, gdyż przysługują mu jedynie określone ustawowo uprawnienia. tj. powoływanie i odwoływanie kierowników tych jednostek, uzgadnianie ich wspólnych .....” stoi na stanowisku, że Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Policji, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego nie będą podlegały centralizacji rozliczeń w zakresie podatku VAT.

Ministerstwo Finansów na stronie www.finance.mf.gov.pl/broszury/ opublikowało broszurę informacyjną z dnia 24 listopada 2016 br. pt. „Centralizacja Rozliczeń w Podatku VAT Jednostek Samorządu Terytorialnego”. W broszurze w części „Ogólne zasady centralizacji rozliczeń w VAT” Ministerstwo Finansów określiło, że centralizacji rozliczeń nie podlegają między innymi:

- inne jednostki (w tym również państwowe), których obowiązek utworzenia wynika z mocy prawa (obsługujące m.in. organy administracji zespolonej) np. Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Komendy Państwowej Straży Pożarnej,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną (np. domy kultury, biblioteki, muzea, teatry, kina itp.),
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie zdrowia itp.),
- inne samorządowe osoby prawne,
- tworzone przez JST spółki działające jako spółki prawa handlowego (np. przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne).

W związku z powyższym centralizacją podatku VAT w powiecie stargardzkim objęto wszystkie jednostki z wyłączeniem : Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Stargardzie i Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Stargardzie.

Stargard, dnia 30.11.2016 r.

SKARBNIK POWIATU

Mirosława Makarska-Banaszak

**Procedura obiegu dokumentów podatkowych
w jednostkach budżetowych Powiatu Stargardzkiego
w celu przygotowania i złożenia skonsolidowanej deklaracji VAT**

Rozdział 1

**Postanowienia ogólne, definicje, generalne zasady rozliczania podatku od towarów
i usług w Powiecie Stargardzkim**

§ 1. Postanowienia niniejszej Procedury regulują obieg dokumentów podatkowych, pomiędzy jednostkami budżetowymi Powiatu Stargardzkiego oraz wydziałami i biurami Starostwa Powiatowego w Stargardzie, a Wydziałem Finansowym Starostwa Powiatowego, niezbędnych do prawidłowego i terminowego rozliczenia podatku od towarów i usług przez Powiat Stargardzki jako jednego podatnika podatku od towarów i usług. Zawarte w niniejszej procedurze zasady obiegu dokumentów stosuje się odpowiednio do deklaracji podatkowych o których mowa w art. 99 oraz informacji podsumowujących, o których mowa w art. 100 i 101a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016r. poz. 710 z późn. zm.).

§ 2. Ilekroć w niniejszej procedurze jest mowa o:

- 1) deklaracjach jednostkowych VAT – należy przez to rozumieć wszelkie deklaracje przygotowane przez jednostki organizacyjne Powiatu Stargardzkiego w oparciu o wystawione przez nie faktury i inne dokumenty dotyczące sprzedaży oraz otrzymane faktury zakupu podlegające odliczeniu;
- 2) deklaracjach skonsolidowanych VAT – należy przez to rozumieć wszelkie deklaracje wymagane w ustawie o VAT i składane w urzędzie skarbowym przez Powiat Stargardzki, sporządzone na podstawie deklaracji jednostkowych VAT;
- 3) Powiat – należy przez to rozumieć Powiat Stargardzki;
- 4) jednostkach organizacyjnych – należy przez to rozumieć jednostki budżetowe Powiatu Stargardzkiego;
- 5) jednostkach rozliczeniowych – należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Stargardzie realizujące zadania powiatu i Starostwo Powiatowe w Stargardzie realizujące zadania Skarbu Państwa;
- 6) kierownikowi jednostki – należy przez to rozumieć dyrektorów jednostek organizacyjnych;
- 7) podatku VAT – należy przez to rozumieć podatek od towarów i usług;
- 8) rejestrach jednostkowych VAT – należy przez to rozumieć wszelkie rejestry sprzedaży i zakupu przygotowane przez jednostki organizacyjne Powiatu w oparciu o wystawione przez nie faktury i inne dokumenty dotyczące sprzedaży oraz otrzymane faktury zakupu podlegające odliczeniu;
- 9) rejestrach skonsolidowanych VAT – należy przez to rozumieć wszelkie rejestry sprzedaży i zakupu wymagane w ustawie o VAT i sporządzone przez Powiat na podstawie rejestrów jednostkowych VAT;
- 10) ustawie o VAT – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016r. poz. 710 z późn. zm.);

- 11) FB – należy przez to rozumieć Wydział Finansowy Starostwa Powiatowego w Stargardzie;
- 12) Wydziałach / Biurach – należy przez to rozumieć wydziały i biura Starostwa Powiatowego w Stargardzie.

§ 3.1. Powiat jest zarejestrowany jako czynny podatnik VAT i posługuje się numerem NIP 854-222-86-20.

2. Właściwym dla Powiatu urzędem skarbowym do rozliczania podatku VAT jest Urząd Skarbowy w Stargardzie, ul. Towarowa 15, 73-110 Stargard.

3. Deklarację skonsolidowaną Powiatu sporządza FB w oparciu o dane dostarczone przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie oraz jednostki budżetowe.

4. Powiat składa we właściwym urzędzie skarbowym jedną skonsolidowaną deklarację dla podatku od towarów i usług obejmującą transakcje (dane) podlegające ustawie o VAT ze wszystkich jednostek organizacyjnych.

§ 4.1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870) oraz ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.), odpowiadają za prawidłowe, rzetelne i terminowe:

- 1) prowadzenie ewidencji (rejestrów jednostkowych, w tym jednostkowych rejestrów zakupów i sprzedaży) dla potrzeb podatku VAT;
  - 2) sporządzanie deklaracji jednostkowej VAT lub korekty deklaracji jednostkowej za dany okres rozliczeniowy;
  - 3) przekazywanie środków finansowych na zapłatę podatku VAT wynikających z jednostkowej deklaracji VAT.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za wprowadzanie, zatwierdzanie, generowanie poprzez aplikację udostępnioną przez Powiat odpowiednich deklaracji jednostkowych VAT oraz rejestrów jednostkowych VAT.
3. Pracownicy zatwierdzający deklaracje jednostkowe VAT oraz rejestry jednostkowe są odpowiedzialni za ich prawidłowość.
4. Kierownicy jednostek pozostałych zobowiązani są do wyznaczenia, co najmniej dwóch pracowników do kontaktu z FB wraz z podaniem numeru telefonu kontaktowego i adresu e-mail tych osób.
5. Kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są do wpisania w zakres obowiązków pracowników wymienionych w ust. 2 - 5, czynności wynikających z uchwały oraz uaktualnienia zakresów obowiązków pracowników w ciągu 7 dni od powierzenia zadania/obowiązków.
6. W przypadku prowadzenia czynności przez organy podatkowe lub skarbowe (czynności sprawdzające, kontrola podatkowa, postępowanie podatkowe, kontrola skarbową itp.) wobec Powiatu, pracownik jednostki wyznaczony do kontaktu z FB może zostać wezwany przez FB w celu niezwłocznego złożenia wyjaśnień i dostarczenia dodatkowych dokumentów.

§ 5. Kierownicy jednostek zobowiązani są:

- 1) dokonać zmian planu kont poprzez wprowadzenie konta rozrachunkowego do rozliczeń z Powiatem z tytułu podatku VAT, np. konto 225;

- 2) dokonać zmian w polityce rachunkowości obowiązującej w jednostce, w szczególności w zasadach funkcjonowania kont związanych z rozliczaniem podatku VAT;
- 3) zapoznawać się z obowiązującymi przepisami prawa podatkowego – ustawy o podatku od towarów i usług.

Rozdział 2

Obieg dokumentów związanych ze składaniem jednostkowych rejestrów i deklaracji VAT przez jednostki budżetowe

§ 6.1. Wyznaczony zgodnie z § 4 ust. 2 pracownik jednostki zobowiązany jest do wprowadzania, zatwierdzania i wygenerowania jednostkowych rejestrów sprzedaży i zakupów oraz jednostkowych deklaracji VAT poprzez aplikację udostępnioną przez Powiat w nieprzekraczalnym terminie do 10-tego dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, również w sytuacji, gdy w danym miesiącu jednostka nie dokonała żadnych zakupów oraz nie wykazała żadnej sprzedaży z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku starostwa powiatowego wyznaczeni pracownicy zobowiązani są do wprowadzania, zatwierdzania i wygenerowania jednostkowych rejestrów sprzedaży i zakupów oraz jednostkowych deklaracji VAT oddzielnie dla zadań Skarbu Państwa i dla zadań Powiatu poprzez aplikację udostępnioną przez Powiat w nieprzekraczalnym terminie do 10-tego dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, również w sytuacji, gdy w danym miesiącu jednostka nie dokonała żadnych zakupów oraz nie wykazała żadnej sprzedaży z zastrzeżeniem ust. 2.

3. Dane wykazywane w rejestrach i deklaracjach jednostkowych VAT jednostek, wyraża się w złotych i groszach stosownie do zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

4. Rejestry i deklaracje jednostkowe VAT podpisuje kierownik jednostki lub pracownik przez niego upoważniony.

5. Osoba wymieniona w ust. 4 zobowiązana jest do przekazania FB wygenerowanych rejestrów i deklaracji jednostkowych VAT, w terminie określonym w ust.1 i 2 w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 5 września 2016r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz.1579) weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

6. W sytuacji braku możliwości opatrzenia bezpiecznym podpisem elektronicznym wygenerowanych rejestrów jednostkowych i deklaracji jednostkowych, osoba wymieniona w ust. 4, zobowiązana jest do dostarczenia rejestrów jednostkowych i deklaracji jednostkowych VAT w formie papierowej w terminie określonym w ust.1 i 2 wraz z podpisem i pieczętą z imieniem i nazwiskiem.

7. Wraz ze złożeniem deklaracji jednostkowej VAT kierownicy jednostek wpłacają równowartość kwoty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym wynikającej ze składanej deklaracji jednostkowej VAT na rachunek bankowy starostwa o numerze: 31 1020 4795 0000

9202 0353 3940 prowadzony przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

W tytule przelewu należy podać: [SYMBOL JEDNOSTKI] / [MIESIĄC/ ROK DEKLARACJI JEDNOSTKOWEJ] / VAT.

8. Po otrzymaniu deklaracji jednostkowych VAT i rejestrów jednostkowych VAT, FB weryfikuje, czy otrzymał wszystkie deklaracje jednostkowe VAT wraz z rejestrami jednostkowymi VAT. Jeżeli jednostka nie dostarczyła wszystkich niezbędnych dokumentów, FB wzywa kierownika jednostki do uzupełnienia brakujących danych oraz złożenia wyjaśnień dotyczących powstałej zwłoki w terminie 1 dnia roboczego od otrzymania wezwania.

9. Po dokonaniu sprawdzenia kompletności danych zgodnie z ust. 8, FB weryfikuje zgodność danych ujętych w deklaracji jednostkowej VAT jednostki z danymi ujętymi w załączonych rejestrach jednostkowych. Dodatkowo jeżeli z nadesłanej deklaracji jednostkowej VAT wynika nadwyżka podatku należnego nad naliczonym, FB weryfikuje również, czy na rachunek bankowy wskazany w ust. 7, wpłynęła równowartość kwoty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym wynikająca z deklaracji jednostkowej VAT. Jeżeli dane wykazane w deklaracji jednostkowej VAT oraz w rejestrze jednostkowym nie są zgodne lub jeżeli na rachunek bankowy wskazany w ust. 7 nie wpłynęła całość kwoty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym wynikająca z deklaracji jednostkowej VAT jednostki, FB wzywa kierownika jednostki odpowiednio do skorygowania niezgodności danych w deklaracji jednostkowej VAT albo do uiszczenia całości kwoty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym wynikającej z deklaracji jednostkowej VAT w terminie 1 dnia roboczego od dnia otrzymania wezwania.

10. Po dokonaniu weryfikacji zgodności danych i uiszczenia kwot podatku zgodnie z ust. 9, FB scala dane pochodzące ze wszystkich rejestrów jednostkowych w jeden rejestr oraz scala dane pochodzące ze wszystkich deklaracji jednostkowych VAT w jedną deklarację VAT z zastosowaniem aplikacji do konsolidacji danych jednostkowych.

Rozdział 4

Obieg dokumentów związanych ze sporządzeniem deklaracji skonsolidowanej VAT

§ 8.1. FB konsoliduje dane pochodzące z rejestrów jednostek z zastosowaniem aplikacji do konsolidacji danych Powiatu.

2. FB składa deklarację skonsolidowaną VAT we właściwym urzędzie skarbowym w terminie do 25-tego dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu.

3. Jeżeli w skonsolidowanej deklaracji VAT wystąpi nadwyżka podatku należnego nad naliczonym, FB dokonuje przelewu w terminie do 25-tego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy skonsolidowana deklaracja VAT, na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego.

4. Jeżeli w deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej wystąpiła nadwyżka podatku VAT naliczonego nad należnym, a w deklaracji skonsolidowanej VAT złożonej przez Powiat do właściwego urzędu skarbowego wynika podatek VAT należny do zapłaty, kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej podlega zwrotowi na rachunek bankowy tej jednostki w terminie 60 dni od dnia złożenia deklaracji skonsolidowanej VAT.

5. Jeżeli ze złożonej deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej wynika zwrot podatku VAT, a w wyniku przeprowadzonej kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub czynności sprawdzających przez organy podatkowe, część lub całość kwoty zwrotu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym zadeklarowana przez Powiat w deklaracji skonsolidowanej VAT nie zostałyby zwrócona Powiatowi, Powiat wstrzymuje zwrot tej kwoty w odniesieniu do jednostki organizacyjnej, której rozliczenia VAT zostały zakwestionowane przez organy podatkowe.

6. W momencie otrzymania przez Powiat zwrotu podatku VAT wykazanego w skonsolidowanej deklaracji VAT, FB przekazuje kwoty podatku VAT wykazane w deklaracjach jednostkowych VAT, bezpośrednio na rachunki bankowe jednostek ;

7. FB archiwizuje otrzymane dokumenty, w tym deklaracje jednostkowe VAT i rejestry jednostkowe VAT jednostek , rejestry częściowe i deklaracje częściowe VAT, a także ich korekty w odpowiednich folderach przypisanych każdemu okresowi rozliczeniowemu.

Rozdział 5

Rozdział 6

Obieg dokumentów związanych ze składaniem korekt jednostkowych rejestrów i deklaracji VAT przez jednostki

§ 10.1. W przypadku zaistnienia w jednostce konieczności skorygowania deklaracji jednostkowej VAT po jej przekazaniu do FB pracownik o którym mowa w § 4 ust.2 niezwłocznie sporządza, zatwierdza i generuje korektę deklaracji jednostkowej i korekty rejestrów jednostkowych VAT, wykazując poprawne kwoty rozliczenia i przekazuje niezwłocznie wraz z wyjaśnieniami przyczyn korekty poprzez aplikację udostępnioną przez Powiat. Każda kolejna korekta danego okresu rozliczeniowego musi zawierać kolejny numer wersji z zachowaniem chronologii zdarzeń;

2. Korekty rejestrów i deklaracji jednostkowych VAT jednostek oraz wyjaśnienia przyczyn korekt podpisuje kierownik jednostki lub pracownik przez niego upoważniony w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 5 września 2016r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz.,1579) weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub w sytuacji braku możliwości opatrzenia bezpiecznym podpisem elektronicznym, w formie papierowej z podpisem i pieczęcią z imieniem i nazwiskiem.

3. W przypadku złożenia jednostkowej korekty deklaracji VAT przez daną jednostkę , wskutek której kwota podatku należnego uległaby zwiększeniu w stosunku do pierwotnie zadeklarowanej kwoty, należy dokonać:

1) niezwłocznie zapłaty należności podatku VAT na rachunek wymieniony w § 7 ust. 7. W tytule przelewu należy podać: *[SYMBOL JEDNOSTKI] / [MIESIĄC / ROK KOREKTY DEKLARACJI JEDNOSTKOWEJ/ NR KOREKTY]/ VAT/KOREKTA;*

2) zapłaty odsetek po otrzymaniu noty odsetkowej z FB w terminie określonym w nocie na rachunek wymieniony w § 7 ust. 7. W tytule przelewu należy podać: *[SYMBOL JEDNOSTKI] / [MIESIĄC / ROK KOREKTY DEKLARACJI JEDNOSTKOWEJ/ NR NOTY]/ VAT/ODSETKI.*

Rozdział 7

Sporządzanie korekty deklaracji skonsolidowanej VAT

§11.1. Po otrzymaniu korekty rejestrów i korekty deklaracji jednostkowych od jednostek, FB sporządza korektę rejestrów i korektę deklaracji skonsolidowanej VAT Powiatu oraz weryfikuje czy korekta generuje zaległość podatkową w rozliczeniach VAT Powiatu.

2. FB składa do właściwego urzędu skarbowego korektę deklaracji skonsolidowanej VAT Powiatu, a w przypadku zaległości podatkowej niezwłocznie przelewa do urzędu skarbowego odpowiednie kwoty pieniężne, przekazane wcześniej przez jednostki.

3. Jeżeli w korekcie deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej wystąpiła nadwyżka podatku VAT naliczonego nad należnym, a w korekcie deklaracji skonsolidowanej VAT złożonej przez Powiat do właściwego urzędu skarbowego wynika podatek VAT należny do zapłaty, kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej podlega zwrotowi na rachunek bankowy tej jednostki w terminie 60 dni od dnia złożenia deklaracji skonsolidowanej VAT.

4. Jeżeli ze złożonej korekty deklaracji jednostkowej VAT danej jednostki organizacyjnej wynika zwrot podatku VAT, a w wyniku przeprowadzonej kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub czynności sprawdzających przez organy podatkowe, część lub całość kwoty zwrotu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym zadeklarowana przez Powiat w korekcie deklaracji skonsolidowanej VAT nie zostałaby zwrócona Powiatowi, Powiat wstrzymuje zwrot tej kwoty w odniesieniu do jednostki organizacyjnej, której rozliczenia VAT zostały zakwestionowane przez organy podatkowe.

5. W momencie otrzymania przez Powiat zwrotu podatku VAT wykazanego w korekcie skonsolidowanej deklaracji VAT, FB przekazuje kwoty podatku VAT wykazane w korektach deklaracji jednostkowych VAT, bezpośrednio na rachunki bankowe jednostek.

**Załącznik nr 2 do Uchwały Zarządu
Powiatu Stargardzkiego Nr 1315/16
z dnia 30 listopada 2016 r.**

**Instrukcja rozliczania podatku od towarów i usług w jednostkach
budżetowych Powiatu Stargardzkiego oraz wydziałach i biurach Starostwa
Powiatowego w Stargardzie**

SPIS TREŚCI

Dział I Słowniczek użytych pojęć	4
Dział II Status jednostki dokonującej transakcji	6
Dział III Procedury transakcji sprzedażowych – podatek należny	7
Rozdział 1 Ogólne zasady rozliczania transakcji sprzedażowych	7
Rozdział 2 Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych	11
Rozdział 3 Sprzedaż nieruchomości zabudowanych	12
Rozdział 4 Użytkowanie wieczyste gruntu	15
Rozdział 5 Odpłatne wystawienie duplikatów świadectw i legitymacji	16
Rozdział 6 Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe	17
Rozdział 7 Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne	19
Rozdział 8 Sprzedaż usług najmu ruchomości	20
Rozdział 9 Sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości	21
Rozdział 10 Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”	23
Rozdział 11 Sprzedaż usług finansowych	24
Rozdział 12 Sprzedaż usług budowlanych	25
Rozdział 13 Sprzedaż posiłków	26
Rozdział 14 Sprzedaż usług zakwaterowania	28
Rozdział 15 Sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne) ...	30
Rozdział 16 Sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych	31
Rozdział 17 Sprzedaż towarów i usług w ramach transakcji barterowych	33
Rozdział 18 Sprzedaż towarów i usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe	34
Rozdział 19 Sprzedaż usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych	35
Rozdział 20 Sprzedaż usług szkoleniowych	36
Dział IV Dokumentowanie transakcji	38
Rozdział 1 Faktury	38
Rozdział 2 Faktury korygujące	40
Rozdział 3 Faktury wewnętrzne	42
Rozdział 4 Noty korygujące	43
Rozdział 5 Duplikaty faktur	44
Rozdział 6 Kasy fiskalne	44
Dział V Procedury transakcji zakupowych – podatek naliczony	45

Rozdział 1 Ogólne zasady rozliczania transakcji zakupowych	46
Rozdział 2 Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego .	47
Rozdział 3 Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego.....	48
Rozdział 4 Odliczenie podatku naliczonego wprost	48
Rozdział 5 Szczególna procedura odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji pojazdów samochodowych	49
Rozdział 6 Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży)	49
Rozdział 7 Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)	50
Dział VI Procedura postępowania w sprawie importu usług	51
Dział VII Procedura postępowania w przypadku odwrotnego obciążenia w odniesieniu do transakcji krajowych - zakupy	52
Dział VIII Procedura postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności	53
Dział IX Szczególna procedura rozliczania podatku VAT związanego z zakupem produktów rolnych od rolnika ryczałtowego	54

Dział I

Słowniczek użytych pojęć

§ 1. Ilekroć w instrukcji jest mowa o:

- 1) budownictwie objętym społecznym programem mieszkaniowym – rozumie się przez to obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, a także obiekty sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie ex 1264 - wyłącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgniarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, z wyłączeniem:
  - a) budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m²,
  - b) lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m²;
- 2) dostawie towarów – rozumie się przez to przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel;
- 3) dostawie towarów używanych – rozumie się przez to dostawę towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego;
- 4) Powiecie – należy przez to rozumieć Powiat Stargardzki;
- 5) imporcie towarów – rozumie się przez to przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej;
- 6) jednostce – rozumie się przez to jednostkę organizacyjną Starostwo Powiatowe w Stargardzie - wydziały i biura lub jednostkę budżetową Powiatu Stargardzkiego;
- 7) obiektach budownictwa mieszkaniowego – rozumie się przez to budynki mieszkalne stałego zamieszkania sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 11;
- 8) odwrotnym obciążeniu – rozumie się przez to mechanizm, w ramach którego podmiotem obowiązany do rozliczenia podatku VAT jest nabywca towaru lub usługi;
- 9) pierwszym zasiedleniu – rozumie się przez to oddanie do użytkowania, w wykonaniu czynności podlegających opodatkowaniu, pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi budynków, budowli lub ich części, po ich:
  - a) wybudowaniu lub
  - b) ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej;

- 10) podstawie opodatkowania – rozumie się przez to iż podstawą opodatkowania, z zastrzeżeniem ust. 2-5 art. 30a-30c, art. 32, art. 119 oraz art. 120 ust. 4 i 5 ustawy o VAT, jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika;
- 11) pojazdach samochodowych – rozumie się przez to pojazdy samochodowe w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony;
- 12) terenach budowlanych – rozumie się przez to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 13) usługach pomocy społecznej – rozumie się przez to usługi pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, na rzecz beneficjenta tej pomocy, wykonywane przez:
  - a) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej,
  - b) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę:
    - domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty posiadające zezwolenie wojewody,
    - placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
  - c) placówki specjalistycznego poradnictwa,
  - d) inne niż wymienione w lit. a-c placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie zezwolenia wojewody, wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę,
  - e) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 14) ustawie o VAT – rozumie się przez to ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.);
- 15) WDT (wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów) – rozumie się przez to wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 ustawy o VAT na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium kraju,
- 16) FB – rozumie się przez to Wydział Finansowy Starostwa Powiatowego;
- 17) WNT (wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów) – rozumie się przez to nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy

są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz.

Dział II

Status jednostki dokonującej transakcji

- § 2. Przystępując do sprzedaży towarów lub usług dokonać należy analizy czy w danym przypadku Powiat lub jednostka występuje w charakterze podatnika VAT.
- § 3. W charakterze podatnika VAT działają podmioty wykonujące działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy o VAT obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.
- § 4. Organów władzy publicznej (w tym jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych) nie uznaje się za podatnika w zakresie realizowanych przez nie zadań nałożonych przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. Dodatkowo, dla określenia czy organ władzy publicznej działa w charakterze podatnika VAT, zastosowanie znajduje kryterium konkurencyjności, to jest weryfikacja czy działanie danej jednostki publicznej narusza lub potencjalnie może naruszać zasady konkurencji względem przedsiębiorców, gdyby działanie to zostało wyłączone z opodatkowania VAT.
- § 5. Powiat lub jednostka występuje w charakterze podatnika VAT, jeżeli wyłączenie z kategorii podatników VAT z tytułu wykonania danej czynności prowadziłoby do znaczących zakłóceń konkurencji z innymi podmiotami dokonującymi podobnych transakcji (dodatkową wskazówką jest fakt wykonywania danej czynności na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej).
- § 6. Powiat lub jednostka nie występuje w charakterze podatnika VAT jeżeli wyłączenie z kategorii podatników VAT z tytułu wykonania danej czynności nie prowadziłoby do znaczących zakłóceń konkurencji (dodatkową wskazówką jest fakt wykonywania danej czynności nie na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej).
- § 7. Jeżeli Powiat lub jednostka wykonuje daną czynność na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej, a wyłączenie z kategorii podatników VAT z tytułu wykonania danej czynności nie prowadziłoby do znaczących zakłóceń konkurencji to należy uznać, że nie występuje wtedy w charakterze podatnika VAT.
- § 8. Opodatkowaniu VAT podlegają jedynie czynności świadczone pomiędzy odrębnymi podatnikami VAT. Jednostki nie są samodzielnymi podatnikami VAT. Czynności

dokonywane pomiędzy jednostkami nie są dokonywane pomiędzy odrębnymi podatnikami VAT. Czynności takie nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Dział III
Procedury transakcji sprzedażowych – podatek należny
Rozdział 1

Ogólne zasady rozliczania transakcji sprzedażowych

§ 9. Czynnościami podlegającymi opodatkowaniu są:

- 1) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- 2) eksport towarów;
- 3) import towarów na terytorium Polski;
- 4) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium Polski;
- 5) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

§ 10. Przystępując do sprzedaży towarów lub usług dokonać należy analizy czy w przypadku tego świadczenia można zastosować preferencję podatkową (zwolnienie z opodatkowania lub zastosowanie obniżonej stawki VAT).

§ 11. Dla towarów i usług wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy o VAT, stawka podatku wynosi 8%.

§ 12. Dla towarów wymienionych w załączniku nr 10 do ustawy o VAT, stawka podatku wynosi 5%.

§ 13. W wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów stawka podatku wynosi 0%.

§ 14. W eksporcie towarów, stawka podatku wynosi 0%, pod warunkiem że podatnik przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy otrzymał dokument potwierdzający wywóz towaru poza terytorium Unii Europejskiej.

§ 15. W przypadku, gdy sprzedaż towarów lub usług nie może korzystać z preferencji podatkowej (zwolnienia z opodatkowania lub zastosowania obniżonej stawki VAT) to taka transakcja opodatkowana jest stawką podatku VAT wynoszącą 23%.

§ 16. Podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.

§ 17. W przypadku dostawy budynków lub budowli trwale z gruntem związanych albo części takich budynków lub budowli z podstawy opodatkowania nie wyodrębnia się wartości gruntu.

§ 18. Podstawą opodatkowania z tytułu importu towarów jest wartość celna powiększona o należne cło. Jeżeli przedmiotem importu są towary opodatkowane podatkiem

akcyzowym, podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o należne cło i podatek akcyzowy.

- § 19. W przypadku podwyższenia podstawy opodatkowania w wyniku zdarzeń, które nastąpiły po dokonaniu sprzedaży oraz wystawieniu faktury pierwotnej, podwyższenie należy ująć w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym została wystawiona faktura korygująca.
- § 20. W przypadku podwyższenia podstawy opodatkowania w wyniku zdarzeń, które istniały w momencie sprzedaży (błąd / pomyłka), podwyższenie należy ująć w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym została ujęta faktura pierwotna.
- § 21. W przypadku obniżenia podstawy opodatkowania w stosunku do podstawy określonej w fakturze pierwotnej, obniżenia należy dokonać w okresie rozliczeniowym, w którym nabywca otrzymał fakturę korygującą, pod warunkiem że zbywca posiada potwierdzenie tego otrzymania przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za ten okres rozliczeniowy. W przypadku braku posiadania potwierdzenia w tym terminie, obniżenia należy dokonać w rozliczeniu za okres, w którym otrzymano to potwierdzenie.
- § 22. Obowiązek podatkowy powstaje co do zasady z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi.
- § 23. W odniesieniu do przyjmowanych częściowo usług, usługę uznaje się również za wykonaną, w przypadku wykonania części usługi, dla której to części określono zapłatę.
- § 24. Usługę, dla której ustalono następujące po sobie terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.
- § 25. Usługę świadczoną w sposób ciągły przez okres dłuższy niż rok, dla której w danym roku nie upływają terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego roku podatkowego, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.
- § 26. Dostawę towarów, dla której ustalono następujące po sobie terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej dostawy towarów.
- § 27. Dostawę towarów dokonywaną w sposób ciągły przez okres dłuższy niż rok, dla której w danym roku nie upływają terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego roku podatkowego, do momentu zakończenia dokonywania tej dostawy towarów.
- § 28. Reguły określone w § 26 i 27 nie znajdują zastosowania do wydania towarów na podstawie umowy dzierżawy, najmu, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze zawartej na czas określony lub umowy sprzedaży na warunkach

odroczonej płatności, jeżeli umowa przewiduje, że w następstwie normalnych zdarzeń przewidzianych tą umową lub z chwilą zapłaty ostatniej raty prawo własności zostanie przeniesione.

§ 29. W ramach wyjątku od reguł zawartych w § 22 – 28, obowiązek podatkowy powstaje w szczególności z chwilą:

- 1) otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu:
  - a) przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu własności towarów w zamian za odszkodowanie,
  - b) świadczenia usług finansowych zwolnionych od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 37-41 ustawy o VAT,
  - c) pozostałych czynności wymienionych w art. 19a ust. 5 pkt 1 ustawy o VAT;
- 2) wystawienia faktury dokumentującej sprzedaż wyłącznie na rzecz innego podatnika VAT lub na rzecz osoby prawnej niebędącej podatnikiem z tytułu:
  - a) świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych,
  - b) pozostałych czynności wymienionych w art. 19a ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT;
- 3) wystawienia faktury z tytułu:
  - a) dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
  - b) świadczenia usług związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych,
  - c) świadczenia usług związanych z handlem wodą dostarczaną za pośrednictwem sieci wodociągowych,
  - d) świadczenia usług związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków,
  - e) świadczenia usług związanych ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne nadających się do recyklingu,
  - f) świadczenia usług związanych ze zbieraniem odpadów innych niż niebezpieczne nienadających się do recyklingu,
  - g) świadczenia usług związanych z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów innych niż niebezpieczne,
  - h) świadczenia usług związanych ze zbieraniem odpadów niebezpiecznych,
  - i) świadczenia usług związanych z infrastrukturą przeznaczoną do przemieszczania odpadów niebezpiecznych nadających się do recyklingu,
  - j) świadczenia usług związanych z obróbką odpadów innych niż niebezpieczne w celu ich ostatecznego usunięcia,
  - k) świadczenia usług związanych z usuwaniem odpadów innych niż niebezpieczne,
  - l) świadczenia usług związanych z przetwarzaniem pozostałych odpadów niebezpiecznych,
  - m) świadczenia usług związanych z unieszkodliwianiem odpadów promieniotwórczych i pozostałych odpadów niebezpiecznych, z wyłączeniem usług zagospodarowania odpadów promieniotwórczych (ponownego przetwarzania paliw i odpadów) (PKWiU ex 38.22.21.0),
  - n) świadczenia usług związanych z odkażaniem i czyszczeniem,

- o) świadczenia pozostałych usług związanych z rekultywacją oraz specjalistyczne usługi w zakresie kontroli zanieczyszczeń,
  - p) świadczenia usług zmiatania śmieci i usuwania śniegu,
  - q) świadczenia pozostałych usług sanitarnych,
  - r) świadczenia usług najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze,
  - s) świadczenia pozostałych usług wymienionych w art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy o VAT.
- § 30. W wewnątrzspółnotowej dostawie towarów obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy,
- § 31. W przypadku wewnątrzspółnotowej dostawy towarów wykonywanej w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc uważa się ją za dokonaną z upływem każdego miesiąca do czasu zakończenia dostawy tych towarów.
- § 32. W wewnątrzspółnotowym nabyciu towarów obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury przez kontrahenta, nie później jednak niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy odpowiadającej wewnątrzspółnotowemu nabyciu towarów rozpoznanemu przez Powiat Stargardzki.
- § 33. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT.
- § 34. Obowiązek wystawienia faktury powstaje również w przypadku otrzymania zaliczki na poczet przyszłego świadczenia. W celu prawidłowego udokumentowania faktur otrzymania zaliczki, należy nie rzadziej niż raz w tygodniu dokonywać weryfikacji kwot wpływających na konto podatnika (jednostki).
- § 35. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 36. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 37. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.
- § 38. Szczegółowe zasady rozliczania czynności występujących najczęściej w praktyce działalności Powiatu lub jednostek organizacyjnych Powiatu zostały opisane w § 39-305 oraz podsumowane w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji. Do czynności niewymienionych w instrukcji mają zastosowanie przepisy ustawy o VAT.

Rozdział 2

Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych

- § 39. Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
- § 40. Przystępując do oceny transakcji nieruchomości niezabudowanej koniecznym jest ustalenie czy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub wydana została decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- § 41. W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
- § 42. W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający sprzedaży nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
- § 43. W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a grunt podlegający sprzedaży jest przeznaczony pod zabudowę transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą 23%.
- § 44. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, z tym że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 45. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy.
- § 46. Jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 47. W przypadku, gdy sprzedaż nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.

- § 48. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- § 49. Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty wadium i zaliczki.
- § 50. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż nieruchomości niezabudowanej wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 51. Faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości niezabudowanych zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 52. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 3

Sprzedaż nieruchomości zabudowanych

- § 53. Jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna. W przypadku, gdy na jednej działce ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowlę, kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów.
- § 54. Przystępując do oceny transakcji sprzedaży nieruchomości zabudowanej koniecznym jest ustalenie czy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynki, budowle lub ich części w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013, poz. 1409 z późn. zm.).
- § 55. W przypadku, gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości nie stanowią budynku, budowli lub ich części, a także w przypadku, gdy na nieruchomości znajdują się obiekty liniowe (budowle) niebędące własnością sprzedawcy, transakcję taką należy zakwalifikować jako sprzedaż nieruchomości niezabudowanej.
- § 56. W przypadku, gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowlę lub ich część w pierwszej kolejności należy zbadać czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie (patrz słowniczek).
- § 57. Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, taka sprzedaż może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT.

§ 58. Istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania transakcji sprzedaży nieruchomości zabudowanej, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT i dokonania opodatkowania takiej czynności. Warunkami koniecznymi do spełnienia w celu realizacji tego uprawnienia (rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania) jest łączne spełnienie następujących warunków:

- 1) obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami podatku VAT;
- 2) obie strony złożą właściwemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, zgodne oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania sprzedaży nieruchomości zabudowanej;
- 3) oświadczenie to należy złożyć przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej.

§ 59. W przypadku, gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, transakcja taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli:

- 1) sprzedawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz;
- 2) sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów przekraczających kwoty 30% wartości początkowej w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego, warunku tego nie stosuje się jeżeli od dnia poniesienia takich wydatków ulepszony obiekt wykorzystywany był do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat.

Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o VAT.

§ 60. W przypadku, gdy nieruchomość nie może korzystać ze zwolnień, o których mowa w § 59, a jednocześnie zakwalifikować ją można do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym (patrz słowniczek), transakcja sprzedaży takiej nieruchomości podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu preferencyjnej stawki podatku VAT wynoszącej 8%.

§ 61. W przypadku budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej określone limity, stawkę podatku VAT w wysokości 8% stosuje się tylko do części nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym. W odniesieniu do sprzedaży części powierzchni przekraczającej część nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym stosuje się podstawową stawkę podatku VAT wynoszącą 23%.

§ 62. W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych, które nie spełniają warunków do zastosowania zwolnienia z opodatkowania oraz do zastosowania

preferencyjnej stawki podatku, transakcja taka opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.

- § 63. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 64. W przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych z podstawy opodatkowania nie wyodrębnia się wartości gruntu. Sprzedaż taka stanowi jedną transakcję. Zatem grunt opodatkowany jest taką samą stawką lub korzysta z tego samego zwolnienia z opodatkowania jak położony na nim budynek, budowla lub ich część. Zasada ta nie dotyczy transakcji w przypadku, gdy wraz z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu następuje sprzedaż budynków, budowli lub ich części położonych na tym gruncie.
- § 65. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy.
- § 66. Jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 67. W przypadku, gdy sprzedaż nieruchomości zabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.
- § 68. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- § 69. Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty wadium i zaliczki.
- § 70. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 71. Faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości zabudowanych zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 72. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 4

Użytkowanie wieczyste gruntu

- § 73. Jeżeli przedmiotem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
- § 74. Przystępując do oceny podatkowej czynności ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu koniecznym jest ustalenie czy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub wydana została decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- § 75. W przypadku, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
- § 76. W przypadku, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający oddaniu w użytkowanie wieczyste nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
- § 77. Natomiast w przypadku, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, czyli grunt ten stanowi teren budowlany transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą 23%. Stawka podatku VAT w tej wysokości dotyczy użytkowania wieczystego gruntu ustanowionego od 1 stycznia 2011 r. i obowiązuje do 31 grudnia 2016 r.
- § 78. W odniesieniu do użytkowania wieczystego gruntu ustanowionego w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2010 r. opłaty roczne opodatkowane są przy zastosowaniu stawki podatku VAT wynoszącej 22%.
- § 79. Wskazane powyżej zasady opodatkowania oraz zwolnienia z opodatkowania mają zastosowanie zarówno do pierwszej opłaty jak i do opłat rocznych z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu.
- § 80. W przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu dokonywanego wraz z jednoczesną dostawą budynku, budowli lub ich części podstawę opodatkowania określa się odrębnie dla tego prawa i obiektu (budynku, budowli lub ich części) znajdującego się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste.
- § 81. Stawkę podatku VAT, możliwość zastosowania zwolnienia z opodatkowania, a także moment powstania obowiązku podatkowego dla budynku, budowli lub ich

części sprzedawanych wraz z ustanawianym prawem wieczystego użytkowania gruntu ustala się na zasadach określonych dla dostawy gruntu zabudowanego zgodnie z § 53 - § 72.

- § 82. Podstawę opodatkowania dla opłaty ponoszonej przez użytkowników w związku ustanowionym prawem (pierwsza opłata i opłaty roczne) stanowi kwota ustalona w umowie o oddanie w użytkowanie wieczyste gruntu.
- § 83. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat rocznych powstaje z chwilą dokonania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku).
- § 84. Warunkiem zawarcia umowy o ustanowienie prawa wieczystego użytkowania gruntu jest zapłacenie pierwszej opłaty z tego tytułu. Zatem obowiązek podatkowy w zakresie pierwszej opłaty powstaje z chwilą jej zapłaty.
- § 85. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu (w tym z tytułu opłat rocznych) na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- § 86. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 87. Faktury dokumentujące sprzedaż budynku, budowli lub ich części, a także ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu korzystających ze zwolnienia z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 88. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 5

Odpłatne wystawienie duplikatów świadectw i legitymacji

- § 89. Przystępując do odpłatnego wystawienia duplikatów świadectw i legitymacji w pierwszej kolejności dokonać należy ustalenia czy sprzedawca jest jednostką objętą systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.
- § 90. W przypadku, gdy odpłatne wystawienie duplikatów świadectw i legitymacji dokonywane jest przez jednostkę objętą systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT.

- § 91. Podstawę opodatkowania w przypadku odpłatnego wystawienia duplikatów świadectw i legitymacji stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 92. Obowiązek podatkowy w przypadku odpłatnego wystawienia duplikatów świadectw i legitymacji powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.
- § 93. Jeżeli przed wydaniem duplikatów świadectw i legitymacji nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 94. Jeżeli na żądanie osoby fizycznej wystawiona zostanie faktura z tytułu sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji zwolnionych z opodatkowania, faktura taka powinna obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 95. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 6

Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe

- § 96. Przystępując do sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe nie można zastosować żadnej preferencji podatkowej (obniżonej stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania). Transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą 23%.
- § 97. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.
- § 98. Podstawę opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” określa się odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu ponoszonego z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe. W konsekwencji sprzedaż tzw. „mediów” opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT, chyba że z zawartej umowy wynika, że zużycie „mediów” stanowi element kosztowy usługi najmu lub dzierżawy i ma charakter ryczałtowy – w takim przypadku właściwą dla „mediów” stawką VAT będzie stawka obowiązująca dla usługi najmu lub dzierżawy. We wskazanych przypadkach konieczne jest odwołanie się do treści konkretnej umowy.
- § 99. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.

- § 100. Jeżeli przed wystawieniem faktury zgodnie z § 99, nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.
- § 101. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.
- § 102. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
- § 103. W przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 104. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Sprzedający usługi najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 105. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 106. W przypadku zapłaty przez osoby fizyczne w formie gotówkowej z tytułu sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 107. Sprzedawca zwolniony jest z obowiązku rejestrowania sprzedaży na rzecz osób fizycznych pod warunkiem dokumentowania całej sprzedaży za pomocą faktur.
- § 108. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 7

Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne

- § 109. W przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne, przysługuje zwolnienie z opodatkowania dla takiej transakcji. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia stanowi art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy o VAT.
- § 110. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 111. Podstawę opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” określa się odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu ponoszonego z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne. W konsekwencji sprzedaż tzw. „mediów” opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT, chyba że z zawartej umowy wynika, że zużycie „mediów” stanowi element kosztowy usługi najmu lub dzierżawy i ma charakter ryczałtowy – w takim przypadku właściwą dla „mediów” stawką VAT będzie stawka obowiązująca dla usługi najmu lub dzierżawy. We wskazanych przypadkach konieczne jest odwołanie się do treści konkretnej umowy.
- § 112. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.
- § 113. Jeżeli przed wystawieniem faktury, zgodnie z §112 częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.
- § 114. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dni przed datą upływu tego terminu.
- § 115. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30 dni przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu, jedynie w przypadku wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
- § 116. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 117. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.

- § 118. Sprzedawca zwolniony jest z obowiązku rejestrowania sprzedaży na rzecz osób fizycznych pod warunkiem dokumentowania całej sprzedaży za pomocą faktur.
- § 119. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 8

Sprzedaż usług najmu ruchomości

- § 120. Przystępując do sprzedaży usług najmu ruchomości dokonać należy analizy czy w przypadku świadczenia usług z tego tytułu można zastosować preferencję podatkową (zwolnienie z opodatkowania).
- § 121. Jeżeli czynność sprzedaży usług najmu ruchomości może korzystać z preferencji podatkowej to transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania.
- § 122. W przypadku, gdy sprzedaży usług najmu ruchomości nie może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania to taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą 23%.
- § 123. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu ruchomości stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.
- § 124. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu ruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.
- § 125. Jeżeli przed wystawieniem faktury, zgodnie z § 124 nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.
- § 126. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.
- § 127. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
- § 128. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 129. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług najmu ruchomości przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy

fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.

§ 130. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 9

Sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości

§ 131. Przystępując do sprzedaży usług bezumownego korzystania z nieruchomości dokonać należy analizy czy w przypadku świadczenia usług z tego tytułu czynność ta następuje za zgodą i dobrą wolą kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości.

§ 132. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje za zgodą i dobrą wolą do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości, obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy) to stawkę podatku VAT lub zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe zgodnie z § 96-119.

§ 133. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje:

- 1) bez zgody właściciela gruntu i bez jego dobrej woli do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości;
- 2) obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy);
- 3) właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości

to czynność ta nie podlega opodatkowaniu.

§ 134. Nie podlega opodatkowaniu czynność bezumownego korzystania z nieruchomości przez użytkownika w okresie przed ujawnieniem tego stanu.

§ 135. Jeżeli bezpośrednio po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy:

- 1) użytkownik nie opuszcza zajmowanej nieruchomości;
- 2) nie następuje podpisanie nowej umowy;
- 3) kontynuowanie czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości trwa nadal za zgodą i dobrą wolą stron;
- 4) obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy)

to dla czynności bezumownego korzystania z nieruchomości stawkę podatku VAT lub zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla sprzedaży usług najmu i dzierżawy przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe zgodnie z § 96-119.

§ 136. Jeżeli bezpośrednio po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy:

- 1) użytkownik nie opuszcza zajmowanej nieruchomości;
- 2) nie następuje podpisanie nowej umowy;
- 3) stanu ten trwa bez zgody i dobrej woli stron do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości;
- 4) strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy);
- 5) właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości

to czynność bezumownego korzystania z nieruchomości nie podlega opodatkowaniu.

§ 137. Szczegółowe zasady opodatkowania czynności bezumownego korzystania z nieruchomości opisane zostały w interpretacjach Ministra Finansów Nr IPPP1/443-766/14-2/AS, Nr IPPP1/443-766/14-3/AS, Nr IPPP1/443-766/14-4/AS z dnia 6 października 2014 r. oraz w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt III SA/Wa 231/15 z dnia 24 lipca 2015 r.

§ 138. Podstawę opodatkowania w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

§ 139. Podstawę opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” określa się odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu ponoszonego z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. W konsekwencji sprzedaż tzw. „mediów” opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT.

§ 140. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług bezumownego korzystania z nieruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu.

§ 141. Jeżeli przed wystawieniem faktury, zgodnie z § 140 nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.

§ 142. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.

- § 143. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 144. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości (opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania) przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 145. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 10

Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”

- § 146. Przystępując do refakturowania usług, w tym tzw. „mediów” dokonać należy zastrzeżenia, iż odsprzedaż nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest przy zastosowaniu stawek podatku lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu.
- § 147. Wyjątkiem w tym zakresie jest zakup, a następnie sprzedaż usług od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania, ze względu na jego podmiotowość podatkową. W tym przypadku refakturowania usług dokonuje się przy zastosowaniu właściwej stawki podatku VAT dla danej usługi.
- § 148. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży refakturowania usług, w tym tzw. „mediów” stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.
- § 149. Obowiązek podatkowy w przypadku refakturowania usług powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.
- § 150. Przepisy dotyczące wpłaty zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych. Natomiast w odniesieniu do usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy o VAT), nie stosuje się przepisów dotyczących wpłaty zaliczki.
- § 151. Obowiązek wystawienia faktury w przypadku refakturowania usług powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.
- § 152. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 153. W przypadku płatności gotówkowej za refakturowanie usług na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV

Dokumentowanie transakcji. Konieczność dokumentowania wpłat gotówkowych przy użyciu kasy fiskalnej nie ma zastosowania do refakturowania tzw. „mediów”.

§ 154. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 11

Sprzedaż usług finansowych

§ 155. Przystępując do sprzedaży usług finansowych, w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te stanowią:

- 1) usługi ubezpieczeniowe, usługi reasekuracyjne i usługi pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a także usługi świadczone przez ubezpieczającego w zakresie zawieranych przez niego umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, z wyłączeniem zbywania praw nabytych w związku z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów reasekuracji;
- 2) usługi udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu usług udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych, a także zarządzanie kredytami lub pożyczkami pieniężnymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę;
- 3) usługi w zakresie udzielania poręczeń, gwarancji i wszelkich innych zabezpieczeń transakcji finansowych i ubezpieczeniowych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług, a także zarządzanie gwarancjami kredytowymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę;
- 4) usługi w zakresie depozytów środków pieniężnych, prowadzenia rachunków pieniężnych, wszelkiego rodzaju transakcji płatniczych, przekazów i transferów pieniężnych, długów, czeków i weksli oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług;
- 5) usługi, w tym także usługi pośrednictwa, których przedmiotem są udziały w:
  - a) spółkach,
  - b) innych niż spółki podmiotach, jeżeli mają one osobowość prawną z wyłączeniem usług przechowywania tych udziałów i zarządzania nimi;
- 6) usługi, których przedmiotem są instrumenty finansowe, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 763), z wyłączeniem przechowywania tych instrumentów i zarządzania nimi, oraz usługi pośrednictwa w tym zakresie.

§ 156. Jeżeli sprzedaż usług finansowych dotyczy usług wymienionych w § 155 czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

- § 157. Jeżeli sprzedaż usług finansowych dotyczy usług innych niż wymienione w § 155 czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku wynoszącą 23%.
- § 158. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług finansowych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług finansowych zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 159. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług finansowych zwolnionych z opodatkowania powstaje wyłącznie z chwilą dokonania zapłaty z tego tytułu. Jeżeli płatność następuje w ratach, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą zapłaty w odniesieniu do każdej raty odrębnie.
- § 160. W przypadku sprzedaży usług finansowych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 161. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług finansowych występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę finansową ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 162. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 163. Faktury dokumentujące sprzedaż usług finansowych zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 164. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 12

Sprzedaż usług budowlanych

- § 165. Przystępując do sprzedaży usług budowlanych w pierwszej kolejności należy ustalić czy czynności te stanowią budowę, remont, modernizację, termomodernizację lub przebudowę obiektów budowlanych lub ich części zaliczanych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym zgodnie z § 1 pkt 1.

- § 166. Jeżeli sprzedawane usługi budowlane spełniają kryteria określone w § 165 to transakcja taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą 8%.
- § 167. W przypadku sprzedaży usług budowlanych niespełniających kryteriów określonych w § 186 lub zakres, których przekracza limity określone dla budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, transakcja taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą 23%.
- § 168. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług budowlanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.
- § 169. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług budowlanych powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż 30 dnia od dnia wykonania usług. Jeżeli przed wystawieniem faktury, a jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem 30 dnia od dnia wykonania usługi z tytułu świadczenia usług budowlanych nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 170. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie później niż 30 dnia od daty wykonania takiej usługi.
- § 171. W przypadku zapłaty zaliczki fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- § 172. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 173. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług budowlanych na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 174. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 13

Sprzedaż posiłków

§ 175. Sprzedaż posiłków zwolniona jest z opodatkowania pod warunkiem, że usługi te świadczone są wyłącznie na rzecz uczniów, wychowanków lub podopiecznych oraz pracowników pedagogicznych przez:

- 1) szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz żłobki;
- 2) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej;
- 3) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze;
- 4) placówki specjalistycznego poradnictwa;
- 5) placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
- 6) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

§ 176. Sprzedaż posiłków przez podmioty niewymienione w § 175 lub na rzecz podmiotów innych niż wskazane w § 175, opodatkowana jest przy zastosowaniu obniżonej stawki podatku VAT wynoszącej 8%, z wyjątkiem sprzedaży:

- 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%;
- 2) napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%;
- 3) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju;
- 4) napojów bezalkoholowych gazowanych;
- 5) wód mineralnych;
- 6) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.

§ 177. Sprzedaż towarów wymienionych w § 197 opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.

§ 178. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży posiłków stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.

§ 179. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży posiłków powstaje w momencie dostarczenia towaru. W przypadku, gdy płatność z tytułu dostawy posiłków ustalana jest do określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

- § 180. Jeżeli przed dniem wykonania dostawy posiłków nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- § 181. W przypadku sprzedaży posiłków zwolnionych z opodatkowania nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 182. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży posiłków występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Sprzedający posiłki ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 183. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 184. Faktury dokumentujące sprzedaż posiłków zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 185. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż posiłków na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 186. Wyjątkiem w tym zakresie jest sprzedaż posiłków świadczona przez szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze. Sprzedaż posiłków przez te podmioty świadczona na rzecz uczniów, studentów i innych podopiecznych oraz nauczycieli i personelu zwolniona jest ewidencjonowania przy użyciu kasy fiskalnej.
- § 187. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 14

Sprzedaż usług zakwaterowania

- § 188. Przystępując do sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy, w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te świadczone są na rzecz uczniów, wychowanków szkół prowadzących te bursy i internaty kształcenia i wychowania.
- § 189. Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz osób o których mowa w § 188 czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

- § 190. Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz innych osób niż te, o których mowa w § 188 czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą 8%.
- § 191. Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez podmioty inne niż internaty, bursy, hotele, pensjonaty czynność taka podlega opodatkowaniu podatkiem stawką podatku wynoszącą 23%.
- § 192. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 193. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług zakwaterowania następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- § 194. Jeżeli przed dniem wykonania usług zakwaterowania nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- § 195. W przypadku sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 196. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę zakwaterowania świadczoną przez internaty i bursy ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 197. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 198. Faktury dokumentujące sprzedaż usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 199. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.

- § 200. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 15

Sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne)

- § 201. Przystępując do sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne), w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te świadczone są przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty w zakresie kształcenia i wychowania.
- § 202. Jeżeli sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty świadczona jest przez podmioty o których mowa w § 201 czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.
- § 203. Jeżeli usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty świadczone są przez podmioty inne niż wymienione w § 201 czynność taka podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.
- § 204. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 205. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- § 206. Jeżeli przed dniem wykonania usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- § 207. W przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Dopuszcza się wystawienie dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

- § 208. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę kształcenia inną niż usługę kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 209. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 210. Faktury dokumentujące sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 211. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 212. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 16

Sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych

- § 213. Przystępując do sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych, w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te świadczone są przez:
- 1) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej;
  - 2) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze;
  - 3) placówki specjalistycznego poradnictwa;
  - 4) placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
  - 5) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

- § 214. Jeżeli sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych świadczona jest przez podmioty o których mowa w § 213 czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.
- § 215. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług pomocy społecznej oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związanych zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 216. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych powstaje w momencie wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu świadczenia tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca) obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).
- § 217. Jeżeli przed dniem wykonania usług świadczonych z tytułu sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.
- § 218. W przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Dopuszcza się wystawienie dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 219. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 220. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną sprzedaż wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 221. Faktury dokumentujące sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
- § 222. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 223. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji

sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 17

Sprzedaż towarów i usług w ramach transakcji barterowych

- § 224. Opodatkowaniu podatkiem VAT podlega zamiana usług, zamiana towarów, zamiana usługi na towar lub towaru na usługę. W przypadku zamiany rzeczy na rzecz oraz rzeczy na usługę lub zamiany usługi na usługę, mamy do czynienia z dostawą towarów, w stosunku do której otrzymanym wzajemnym świadczeniem, stanowiącym wynagrodzenie podatnika jest przekazanie innej rzeczy lub świadczenie usługi. Opodatkowaniu podlega również wydanie towaru lub świadczenie usługi w zamian za czynności niepodlegające VAT, o ile mają one charakter odpłatny.
- § 225. W transakcjach barterowych wynagrodzenie nie ma formy pieniężnej, lecz jest określone w naturze – w formie rzeczy lub usługi. W przypadku zatem zamiany (barteru) towarów, co oznacza, że wynagrodzenie określone jest w naturze (tj. w formie niepieniężnej), dokonujący dostawy musi określić wielkość zapłaty w formie otrzymanego w zamian towaru (usługi), czyli jego cenę w chwili dostawy, bez podatku.
- § 226. Podstawę opodatkowania po stronie dostawcy (usługodawcy) wyznacza koszt (nabycia, wytworzenia), który poniósł on na wytworzenie dostarczanego towaru lub świadczonej usługi w zamian za świadczenie wzajemne. Koszt ten, z uwzględnieniem kosztów dodatkowych związanych z dostawą (usługą), wyznacza zatem zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi jednocześnie kwotę brutto.
- § 227. W przypadku transakcji barterowych stawka podatku przy zamianie zależna jest od określonego rodzaju zamienionego towaru lub usługi.
- § 228. Jeżeli zamiana jest dokonywana między podatnikami podatku VAT obowiązek podatkowy powstaje u obu stron czynności (jeżeli przedmiotem wzajemnego obrotu są odpłatne dostawy towarów lub świadczenie usług), które swoje czynności dokumentują fakturami z wykazanymi kwotami podatku należnego.
- § 229. Obowiązek wystawienia faktury w przypadku barteru powstaje na zasadach właściwych dla zamiany określonego rodzaju towaru lub usługi.
- § 230. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dokonaną zamianę wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 231. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 18

Sprzedaż towarów i usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe

§ 232. Przystępując do sprzedaży towarów i usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe w pierwszej kolejności należy ustalić czy wykonującym te czynności jest podmiot, którego przedmiotem działalności jest wykonywanie:

- 1) usług w zakresie opieki medycznej, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 18 ustawy o VAT;
- 2) usług pomocy społecznej, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 22 ustawy o VAT;
- 3) usług w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT;
- 4) usług w zakresie edukacji, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT;
- 5) usług w zakresie sportu i wychowania fizycznego, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 32 ustawy o VAT;
- 6) usług kulturalnych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 33 ustawy o VAT.

§ 233. Sprzedaż towarów i usług dokonywana przez podmioty wskazane w pkt 1 zwolniona jest z opodatkowania podatkiem od towarów i usług pod warunkiem, że:

- 1) sprzedaż ta dokonywana jest w ramach organizowanych imprez połączonych ze zbiórką środków pieniężnych;
- 2) środki uzyskane ze tej sprzedaży przeznaczone są w całości na potrzeby działalności zwolnionej tych podmiotów na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 18, 22, 24, 26 i 32-33 ustawy o VAT;
- 3) zwolnienie od podatku uzyskanych środków nie spowoduje naruszenia warunków konkurencji;
- 4) zbiórka środków pieniężnych będących zbiórką publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych (Dz. U. z 2014, poz. 498), jest przeprowadzana zgodnie z przepisami tej ustawy.

§ 234. Nie jest zwolniona z opodatkowania sprzedaż towarów wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. 2014r. poz. 752 ze zm.).

§ 235. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT.

§ 236. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dostawy towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe dokonywanej na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT.

- § 237. W przypadku dostawy towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
- § 238. Elementy, które powinna zawierać faktura dokumentująca dostawę towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe wymienione zostały w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 239. W przypadku płatności gotówkowej za dostawę towarów i świadczenie usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.
- § 240. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Rozdział 19

Sprzedaż usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi

- § 241. Przystępując do sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi, w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te świadczone są:
- 1) przez podmioty lecznicze;
  - 2) na rzecz podmiotów leczniczych na terenie ich przedsiębiorstw, w których wykonywana jest działalność lecznicza;
  - 3) przez lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarki, położne, psychologa oraz osoby wykonujące zawody medyczne, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.).
- § 242. Sprzedaż usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi, o których mowa w § 241 zwolniona jest z opodatkowania podatkiem VAT.
- § 243. W przypadku sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi innych niż o których mowa w § 241 opodatkowane jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.

- § 244. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług w zakresie opieki medycznej oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związane zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 245. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.
- § 246. Jeżeli przed wykonaniem usługi w zakresie opieki medycznej oraz dostawą towarów bądź wyświadczeniem usługi ściśle z tymi usługami związanymi nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 247. W przypadku sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związane nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Dopuszcza się wystawienie dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 248. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związane ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 249. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług w zakresie opieki medycznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związane koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.

Rozdział 20

Sprzedaż usług szkoleniowych

- § 250. Przystępując do sprzedaży usług szkoleniowych w pierwszej kolejności należy ustalić czy usługi te stanowią:
- 1) usługi nauczania języków obcych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;

- 2) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
  - 3) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów o systemie oświaty – wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związanych;
  - 4) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego finansowane w całości ze środków publicznych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związanych.
- § 251. W przypadku sprzedaży usług szkoleniowych, o których mowa w § 250 czynność taka jest zwolniona z opodatkowania podatkiem VAT.
- § 252. W przypadku sprzedaży usług szkoleniowych, innych niż te wymienione w § 250 czynność taka podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej 23%.
- § 253. Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług szkoleniowych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania stanowi kwotę netto i nie obejmuje kwoty podatku VAT. W przypadku usług szkoleniowych oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związane zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
- § 254. Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług szkoleniowych powstaje z chwilą wykonania usługi.
- § 255. Jeżeli przed wykonaniem usługi szkoleniowej nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.
- § 256. W przypadku sprzedaży usług szkoleniowych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.
- § 257. Przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług szkoleniowych występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, iż nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
- § 258. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług szkoleniowych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej. Szczegółowy

sposób dokumentowania tych transakcji opisany został w Dziale IV Dokumentowanie transakcji.

§ 259. W przypadku płatności bezgotówkowej za sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych należy wprowadzić dane dotyczące danej transakcji do ewidencji sprzedaży bezrachunkowej, w której wyróżnione są poszczególne stawki w sposób umożliwiający wyliczenie prawidłowej wartości VAT.

Dział IV Dokumentowanie transakcji

Rozdział 1

Faktury

§ 260. W przypadku dokonywania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatników podatku VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami powstaje obowiązek wystawienia faktury, która obligatoryjnie zawiera następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, z zastrzeżeniem § 269 - 271;
- 3) nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 10) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 11) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- 12) stawkę podatku;
- 13) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;

14) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;

15) kwotę należności ogółem.

§ 261. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać:

- 1) przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku;
- 2) przepis dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.), który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług;
- 3) inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

§ 262. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi, prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie”.

§ 263. Faktury dokumentujące dostawę towarów, dokonywanej w trybie egzekucji, będących własnością dłużnika lub posiadanych przez niego z naruszeniem obowiązujących przepisów, z tytułu której na dłużniku ciąży obowiązek podatkowy, wystawiają w imieniu i na rzecz dłużnika organy egzekucyjne określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 264. Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu przepisów ustawy o VAT stosowanych do określenia podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.

§ 265. Jeżeli kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania są określone w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego.

§ 266. Możliwy jest wybór sposobu przeliczenia tych kwot na złote według ostatniego kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny na ostatni dzień poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego; w takim przypadku waluty inne niż euro przelicza się z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro.

§ 267. W przypadku, gdy podatnik wystawia fakturę przed powstaniem obowiązku podatkowego, a kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania są określone na tej fakturze w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski lub

Europejski Bank Centralny na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień wystawienia faktury.

§ 268. Faktury wystawia się co najmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji jednostka dokonująca sprzedaży. Faktury, o których mowa w § 263 wystawia się w trzech egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji jednostka dokonująca sprzedaży, a trzeci jest przekazywany do organu egzekucyjnego.

§ 269. Wystawiane przez jednostki faktury powinny być numerowane chronologicznie, odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, w ramach jednej lub więcej serii w odniesieniu do każdej jednostki organizacyjnej. Fakturę w sposób jednoznaczny identyfikuje numer faktury, według poniższego schematu: symbol jednostki / rok (rr) / F / ...../ numer kolejny faktury. Długość numeru nie może przekroczyć 30 znaków.

§ 270. Odrębna numeracja, z zachowaniem wszystkich zasad wymienionych w § 269, winna być prowadzona dla:

1) faktur korygujących, według poniższego schematu:

symbol jednostki / rok (rr) / K / ...../ numer kolejny korekty faktury,

2) faktur wewnętrznych, według poniższego schematu:

symbol jednostki / rok (rr) / W/ ...../ numer kolejny wewnętrznej faktury.

§ 271. Symbole jednostek budżetowych Powiatu Stargardzkiego stosowane w numeracji faktur i przelewach bankowych stanowią załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 272. Przy wystawianiu faktur dokumentujących sprzedaż należy wskazać dane:

„Sprzedawca: Powiat Stargardzki – nazwa jednostki organizacyjnej
ul. Skarbowa 1
73-110 Stargard
NIP: 854-222-86-20”

„Wystawca: [Powiat Stargardzki - nazwa jednostki organizacyjnej i jej adres (bez podawania nr NIP jednostki)]”.

Rozdział 2

Faktury korygujące

§ 273. W przypadku, gdy po wystawieniu faktury:

- 1) udzielono obniżki ceny w formie rabatu;
- 2) udzielono opustów i obniżek cen;
- 3) dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań;

- 4) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki);
- 5) podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiegokolwiek innej pozycji faktury;

podatnik wystawia fakturę korygującą.

§ 274. Faktura korygująca powinna zawierać:

- 1) wyrazy "FAKTURA KORYGUJĄCA" albo wyraz "KOREKTA";
- 2) numer kolejny nadany zgodnie z § 270 pkt. 1) oraz datę jej wystawienia;
- 3) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca (datę wystawienia);
- 4) nazwę podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 5) numer za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 6) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 7) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
- 8) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
- 9) przyczynę korekty;
- 10) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
- 11) w przypadkach innych niż wskazane w pkt 10 - prawidłową treść korygowanych pozycji.

§ 275. W przypadku, gdy podatnik udziela upustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, faktura korygująca (oprócz danych wymienionych w § 270) powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka.

§ 276. W przypadku, gdy podatnik obniża kwotę podatku VAT należnego lub gdy faktura korygująca dotyczy pomyłki w kwocie podatku VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca, koniecznym jest posiadanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę.

§ 277. Warunku posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje w następujących przypadkach:

- 1) eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;

- 2) dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;
- 3) sprzedaży: energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy o VAT;
- 4) gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanych dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

Rozdział 3

Faktury wewnętrzne

§ 278. W przypadku dokonania nabycia towarów lub usług i naliczenia VAT w warunkach odwrotnego obciążenia jednostka ma prawo wystawić fakturę wewnętrzną w celu prawidłowego rozliczenia podatku z tytułu dokonanego nabycia.

§ 279. Faktura wewnętrzna powinna zawierać:

- 1) wyrazy "FAKTURA WEWNĘTRZNA";
- 2) numer kolejny nadany zgodnie z § 270 pkt 2 oraz datę jej wystawienia;
- 3) numer faktury wystawionej przez dostawcę towaru lub usługi;
- 4) imiona i nazwiska lub nazwy dostawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 5) datę wystawienia faktury przez dostawcę;
- 6) numer, za pomocą którego zbywca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej;
- 7) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 8) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty;
- 9) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 10) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 11) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 12) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 13) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);

- 14) stawkę podatku;
- 15) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 16) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku.

Rozdział 4

Noty korygujące

§ 280. Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie danych określonych w art. 106e ust. 1 pkt 8-15 ustawy o VAT, tj.:

- 1) miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;
- 2) ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (cena jednostkowa netto);
- 3) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 4) wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- 5) stawki podatku;
- 6) sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 7) kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- 8) kwoty należności ogółem;
- może wystawić fakturę nazywaną notą korygującą

§ 281. Nota korygująca powinna zawierać:

- 1) wyrazy "NOTA KORYGUJĄCA";
- 2) numer kolejny i datę jej wystawienia;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej;
- 4) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura, określone w art. 106e ust. 1 pkt 1-6 ustawy o VAT;
- 5) wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

§ 282. Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury.

Rozdział 5

Duplikaty faktur

- § 283. W przypadku, gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy, ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca, na wniosek nabywcy wystawia ponownie fakturę.
- § 284. W przypadku, gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.
- § 285. Faktura wystawiona ponownie powinna oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej zawierać wyraz "DUPLIKAT" oraz datę wystawienia duplikatu.

Rozdział 6

Kasy fiskalne

- § 286. Jednostki dokonujące sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązane prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.
- § 287. Jednostki prowadzące ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących są obowiązane:
- 1) dokonywać wydruku paragonu fiskalnego lub faktury z każdej sprzedaży oraz wydawać wydrukowany dokument nabywcy;
  - 2) dokonywać niezwłocznego zgłoszenia właściwemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących każdej nieprawidłowości w pracy kasy;
  - 3) udostępniać kasy rejestrujące do kontroli stanu ich nienaruszalności i prawidłowości pracy na każde żądanie właściwych organów;
  - 4) zgłaszać kasy rejestrujące do obowiązkowego przeglądu technicznego właściwemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących;
  - 5) przechowywać kopie dokumentów kasowych przez okres wymagany w art. 112, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.);
  - 6) stosować kasy rejestrujące wyłącznie do prowadzenia ewidencji własnej sprzedaży;
  - 7) dokonywać wydruku emitowanych przez kasę rejestrującą dokumentów i ich kopii;
  - 8) prowadzić i przechowywać dokumentację o przebiegu eksploatacji kasy rejestrującej,
  - 9) dokonać zgłoszenia kasy rejestrującej do FB, w celu dalszego zgłoszenia tej kasy rejestrującej do naczelnika urzędu skarbowego w celu otrzymania numeru ewidencyjnego kasy;

10) poddać obowiązkowemu przeglądowi technicznemu kasy rejestrujące, które zostały przez podatnika utracone, a następnie odzyskane, przed ich ponownym zastosowaniem do prowadzenia ewidencji.

§ 288. W przypadku popełnienia oczywistej pomyłki podczas rejestracji na kasie należy niezwłocznie dokonać jej korekty.

§ 289. Ewidencja pomyłek powinna zawierać:

- 1) błędnie zewidencjonowaną sprzedaż (wartość sprzedaży brutto oraz wartość podatku należnego);
- 2) opis dotyczący przyczyn oraz okoliczności w których zaszła pomyłka.

§ 290. Do ewidencji pomyłek należy dołączyć oryginał paragonu fiskalnego dokumentującego sprzedaż podczas której nastąpiła oczywista pomyłka.

§ 291. Po zaewidencjonowaniu pomyłki należy dokonać zaewidencjonowania sprzedaży na kasie rejestrującej w prawidłowej wysokości.

§ 292. W przypadku dokonania przez nabywcę zwrotu towaru lub uznanej reklamacji towarów lub usług, które skutkują zwrotem całości lub części należności (zapłaty) z tytułu sprzedaży, zwroty te należy ująć w odrębnej ewidencji.

§ 293. Ewidencja zwrotów powinna zawierać:

- 1) datę sprzedaży;
- 2) nazwę towaru lub usługi pozwalającą na jednoznaczną ich identyfikację i ewentualnie opis towaru lub usługi stanowiący rozwinięcie tej nazwy;
- 3) termin dokonania zwrotu towaru lub reklamacji towaru lub usługi;
- 4) wartość brutto zwracanego towaru lub wartość brutto towaru lub usługi będących przedmiotem reklamacji oraz wartość podatku należnego - w przypadku zwrotu całości należności z tytułu sprzedaży;
- 5) zwracaną kwotę (brutto) oraz odpowiadającą jej wartość podatku należnego - w przypadku zwrotu części należności z tytułu sprzedaży;
- 6) dokument potwierdzający dokonanie sprzedaży;
- 7) protokół przyjęcia zwrotu towaru lub reklamacji towaru lub usługi.

§ 294. Protokół przyjęcia zwrotu lub reklamacji powinien być podpisany przez dostawcę i nabywcę.

Dział V

Procedury transakcji zakupowych – podatek naliczony

Rozdział I

Ogólne zasady rozliczania transakcji zakupowych

- § 295. Dokonując zakupu towaru lub usługi, należy ustalić, do jakiego rodzaju działalności będą one wykorzystywane (do sprzedaży opodatkowanej / zwolnionej z opodatkowania / niepodlegającej opodatkowaniu). Obowiązkiem jednostki dokonującej nabycia jest wyodrębnienie całości lub części kwot dokonywanych nabyć, które są związane z poszczególnymi rodzajami działalności, do których będą wykorzystywane zakupione towary lub usługi.
- § 296. W przypadku ustalenia, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane wyłącznie do sprzedaży opodatkowanej, jednostce przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego, zgodnie z zasadami określonymi w § 312- § 314 (Odliczenie podatku naliczonego wprost).
- § 297. W przypadku ustalenia, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane do sprzedaży zwolnionej z opodatkowania lub niepodlegającej opodatkowaniu, prawo do odliczenia nie przysługuje.
- § 298. W przypadku ustalenia, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania jednostce przysługuje częściowe prawo do odliczenia kwoty podatku naliczonego, zgodnie z zasadami określonymi w § 320 - § 328 (Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży)).
- § 299. W przypadku ustalenia, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane łącznie do sprzedaży podlegającej opodatkowaniu (opodatkowanej lub zwolnionej z opodatkowania) i niepodlegającej opodatkowaniu, jednostce przysługuje częściowe prawo do odliczenia kwoty podatku naliczonego, zgodnie z zasadami określonymi w § 329 - § 338 (Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)).
- § 300. W przypadku ustalenia, że nabyte towary i usługi będą wykorzystywane łącznie do sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu przysługuje częściowe prawo do odliczenia kwoty podatku naliczonego, zgodnie z zasadami określonymi w § 320-328 (Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży) oraz (Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)).
- § 301. W odniesieniu do pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji przysługuje prawo do odliczenia kwoty podatku naliczonego, zgodnie z zasadami określonymi w § 361-365 (Szczególna procedura odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji pojazdów samochodowych).
- § 302. Prawo do odliczenia kwoty podatku naliczonego nie przysługuje w przypadku niżej wymienionych usług i świadczeń:
- 1) usług noclegowych i gastronomicznych;

- 2) świadczeń udokumentowanych fakturami lub fakturami korygującymi wystawionymi przez podmiot nieistniejący;
- 3) świadczeń nie podlegających opodatkowaniu lub zwolnionych z opodatkowania;
- 4) świadczeń, które nie zostały dokonane – w części dotyczącej tych czynności;
- 5) świadczeń udokumentowanych fakturami lub fakturami korygującymi podającymi kwoty niezgodne z rzeczywistością – w części dotyczącej tych pozycji, dla których podane zostały kwoty niezgodne z rzeczywistością;
- 6) świadczeń, od których stosuje się art. 58 kodeksu cywilnego (czynności nieważne bezwzględnie);
- 7) świadczeń, od których stosuje się art. 83 kodeksu cywilnego (czynności pozorne);
- 8) świadczeń udokumentowanych fakturami, dla których nie wykazuje się kwoty podatku na fakturze – w części dotyczącej tych czynności.

§ 303. Po otrzymaniu faktury zakupowej, należy ją zweryfikować pod względem formalnym i rachunkowym (w tym pod względem poprawności podania danych identyfikujących nabywcę):

„Nabywca: Powiat Stargardzki – nazwa jednostki organizacyjnej
ul. Skarbowa 1
73-110 Stargard
NIP: 854-222-86-20”

„Płatnik: [Powiat Stargardzki - nazwa jednostki i jej adres (bez podawania nr NIP jednostki)]”.

§ 304. W przypadku stwierdzenia wystąpienia błędów formalnych lub rachunkowych, należy zgłosić je kontrahentowi w celu ich usunięcia. Poprawienie błędnych danych może nastąpić poprzez fakturę korygującą lub notę korygującą.

Rozdział 2

Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

§ 305. Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:

- 1) faktury dokumentujące zakup towarów i usług;
- 2) faktury dokumentujące dokonanie całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub części usługi;
- 3) w przypadku importu towarów kwota podatku VAT wynikająca z dokumentu celnego lub deklaracji importowej;
- 4) faktury wystawione przez nabywcę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego;
- 5) faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę towarów i usług w przypadku gdy dla tych towarów i usług stosuje się procedurę odwrotnego obciążenia;

- 6) faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku WNT;
- 7) faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku importu usług;
- 8) faktury dokumentujące dostawę towarów, które stanowią u nabywcy wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.

§ 306. Odliczenie podatku VAT możliwe jest również na podstawie korekt faktur i duplikatów faktur stanowiących dokumenty pochodne dokumentów wymienionych w § 305.

Rozdział 3

Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

§ 307. Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do spełnienia następujących warunków:

- 1) powstał obowiązek podatkowy u sprzedawcy;
- 2) jednostka jest w posiadaniu faktury zakupu.

§ 308. Jeżeli odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za miesiąc, o którym mowa w § 353 można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.

§ 309. Jeżeli nie zostało dokonane odliczenie podatku naliczonego, pomimo przysługującego prawa, w rozliczeniach, o których mowa w § 307 i § 308 możliwe jest dokonanie odliczenia podatku naliczonego najpóźniej w terminie 5 lat od początku roku, w którym powstało prawo do odliczenia. Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego następuje poprzez korektę rozliczenia, w którym powstało prawo do odliczenia podatku VAT (§ 307).

§ 310. W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów podatnik może dokonać odliczenia, jeśli otrzymał fakturę dokumentującą dostawę towarów, która stanowi u niego WNT, w terminie trzech miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów powstał obowiązek podatkowy.

§ 311. W przypadku, gdy nabywca towaru lub usługi otrzymał fakturę korygującą zmniejszającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest on zobowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres w którym te faktura korygującą otrzymał. Jeżeli nie dokonano obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego w fakturze pierwotnej, której korekta dotyczy obniżenia podatku należnego dokonuje się w rozliczeniu za okres w którym podatnik otrzymał fakturę korygującą.

Rozdział 4

Odliczenie podatku naliczonego wprost

- § 312. W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych wyłączenie do sprzedaży opodatkowanej przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego.
- § 313. Wskazana zasada wyłącza możliwość odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, wykorzystywanych choćby w części do sprzedaży niedającej prawa do odliczenia – zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.
- § 314. Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Rozdział 5

Szczególna procedura odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji pojazdów samochodowych

- § 315. W odniesieniu do pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji przysługuje pełne bądź częściowe (50%) prawo do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z faktur dokumentujących te zakupy.
- § 316. W przypadku wykorzystywania pojazdów samochodowych wyłącznie do sprzedaży opodatkowanej przysługuje pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- § 317. Warunki, które powinny być spełnione w celu odliczenia podatku naliczonego od zakupów związanych z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji tych pojazdów zostały określone w art. 86a ustawy o VAT.
- § 318. W przypadku wykorzystywania pojazdów samochodowych do sprzedaży opodatkowanej i niedającej prawa do odliczenia podatku naliczonego przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku (50%) związanego z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług związanych z ich eksploatacją.
- § 319. Jeżeli pojazdy samochodowe nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży opodatkowanej to w odniesieniu do zakupu tych pojazdów oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Rozdział 6

Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaźnika struktury sprzedaży)

- § 320. W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania przysługuje prawo do odliczenia

w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. wskaźnika struktury sprzedaży (WSS).

- § 321. Zasada o której mowa w § 320 wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, wykorzystywanych jednocześnie do sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.
- § 322. Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- § 323. Wysokość wskaźnika struktury sprzedaży oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych w ogólnej sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo. Wartość procentową wyliczonego wskaźnika zaokrągla się do pełnej liczby całkowitej w górę.
- § 324. Po zakończeniu roku podatkowego należy dokonać przeliczenia wskaźnika w oparciu o uzyskane rzeczywiste obroty i dokonać stosownej korekty w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy rozpoczętego roku.
- § 325. W przypadku zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, których wartość początkowa przekracza kwotę 15 000 zł (słownie: piętnaście tysięcy złotych), korekty należy dokonywać w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy każdego z pięciu kolejnych rozpoczynających się lat w odniesieniu do 1/5 kwoty podatku odliczonego w momencie zakupu.
- § 326. W przypadku zakupu nieruchomości, korekty należy dokonywać w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy każdego z dziesięciu kolejnych rozpoczynających się lat w odniesieniu do 1/10 kwoty podatku odliczonego w momencie zakupu.
- § 327. Szczegółowe wytyczne w zakresie odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu WSS w odniesieniu do towarów i usług nie stanowiących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wskazane zostały w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.
- § 328. Szczegółowa procedura odliczania podatku naliczonego od towarów i usług stanowiących środki trwałe i wartości prawne i niematerialne określona jest w art. 90 ust. 2-10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ustawy o VAT.

Rozdział 7

Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)

- § 329. W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania oraz niepodlegającej opodatkowaniu przysługuje prawo do odliczenia w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. pre-współczynnika.

- § 330. Wskazana powyżej zasada wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, które nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.
- § 331. Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług w odniesieniu, do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
- § 332. Wysokość pre-współczynnika sprzedaży oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania w ogólnej sprzedaży, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo. Wartość procentową wyliczonego wskaźnika zaokrągla się do pełnej liczby całkowitej w górę.
- § 333. W celu obliczenia kwoty podatku naliczonego, przyjmuje się dane za poprzedni rok podatkowy.
- § 334. Po zakończeniu roku podatkowego należy dokonać przeliczenia pre-współczynnika w oparciu o uzyskane rzeczywiste obroty i dokonać stosownej korekty w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy rozpoczętego roku.
- § 335. W przypadku zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, których wartość początkowa przekracza kwotę 15 000 zł (słownie: piętnaście tysięcy złotych), korekty należy dokonywać w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy każdego z pięciu kolejnych rozpoczynających się lat w odniesieniu do 1/5 kwoty podatku odliczonego w momencie zakupu.
- § 336. W przypadku zakupu nieruchomości, korekty należy dokonywać w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy każdego z dziesięciu kolejnych rozpoczynających się lat w odniesieniu do 1/10 kwoty podatku odliczonego w momencie zakupu.
- § 337. Szczegółowe wytyczne w zakresie odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu pre-współczynnika w odniesieniu do towarów i usług nie stanowiących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wskazane zostały w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.
- § 338. Szczegółowa procedura odliczania podatku naliczonego od towarów i usług stanowiących środki trwałe i wartości prawne i niematerialne określona jest w art. 90 ust. 2-10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ustawy o VAT.

Dział VI

Procedura postępowania w sprawie importu usług

- § 339. W przypadku importu usług do rozliczenia kwoty podatku należnego zobowiązany jest nabywca, pod warunkiem, że:
- 1) strony transakcji są czynnymi podatnikami VAT;

- 2) czynność będąca przedmiotem transakcji nie jest zwolniona z opodatkowania.
- § 340. Obowiązek podatkowy w przypadku importu usług powstaje na zasadach określonych dla dostarczanych towarów i świadczonych usług określonych w art. 19a ustawy o VAT.
- § 341. Podstawę opodatkowania w przypadku importu usług stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.
- § 342. W przypadku importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla dostawy towaru lub świadczenia usług gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych (poza procedurą odwróconego obciążenia).
- § 343. W związku z zakupem usługi od kontrahenta zagranicznego nabywca zobowiązany jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w częściowej deklaracji za właściwy okres rozliczeniowy.
- § 344. Nabywca usług dokonujący naliczenia VAT w warunkach odwróconego obciążenia ma prawo wystawić fakturę wewnętrzną w celu prawidłowego rozliczenia podatku z tytułu dokonanego nabycia.

Dział VII

Procedura postępowania w przypadku odwrotnego obciążenia w odniesieniu do transakcji krajowych - zakupy

- § 345. W przypadku transakcji dotyczących obrotu towarami wymienionymi w załączniku nr 11 do ustawy o VAT do rozliczenia kwoty podatku należnego zobowiązany jest nabywca, pod warunkiem, że dostawca jest czynnym podatnikiem VAT (informacje te są dostępne na stronie Ministerstwa Finansów – <https://ppuslugi.mf.gov.pl>).
- § 346. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy towarów objętych odwrotnym obciążeniem powstaje na zasadach określonych dla dostarczanych towarów określonych w art. 19a ustawy o VAT.
- § 347. Podstawę opodatkowania w przypadku dostawy towarów objętych odwrotnym obciążeniem stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.
- § 348. W przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem zastosowanie mają stawki podatku VAT, które byłyby właściwe dla dostawy towaru lub świadczenia usług gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych, czyli poza procedurą odwróconego obciążenia.

- § 349. W związku z zakupem towaru objętego odwrotnym obciążeniem nabywca zobowiązany jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w częściowej deklaracji za właściwy okres rozliczeniowy.
- § 350. Szczególnym przypadkiem zastosowania procedury odwrotnego obciążenia jest zakup towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji.
- § 351. 1. Przez jednolitą gospodarczo transakcję rozumie się transakcje powyżej 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych) dotyczącą dostaw towarów zdefiniowanych w § 352 i obejmującą:
- 1) umowę, jeżeli w jej ramach występuje jedna lub więcej dostaw towarów nawet jeżeli są one dokonywane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy;
  - 2) więcej niż jedną umowę, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegały od okoliczności lub warunków zwykle występujących w obrocie towarami.
2. Oceny czy dany zakup dokonywany jest w ramach jednolitej gospodarczo transakcji należy dokonywać z punktu widzenia Powiatu Stargardzkiego działającego jako scentralizowany podatnik VAT.
- § 352. Przez towary, o których mowa § 350 rozumie się:
- 1) przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, o masie ≤ 10 kg, takie jak: laptopy i notebooki; komputery kieszonkowe (np. notesy komputerowe) i podobne – wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy;
  - 2) telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych – wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony;
  - 3) konsole do gier wideo (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem – z wyłączeniem części i akcesoriów.
- § 353. Nabywca towarów dokonujący naliczenia VAT w warunkach odwróconego obciążenia wystawia fakturę wewnętrzną w celu prawidłowego rozliczenia podatku należnego i naliczonego z tytułu dokonanego nabycia.

Dział VIII

Procedura postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności

- § 354. W odniesieniu do wierzytelności dla których upłynęło 150 dni od daty terminu płatności możliwe jest skorzystanie z procedury postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności pod warunkiem, że:
- 1) wierzytelność nie została zbyta;

- 2) od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata licząc od końca roku, w którym została wystawiona;
- 3) czynność została dokonana na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, nie będącego w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji na podstawie informacji dostępnych na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości – <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>;
- 4) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji skonsolidowanej Powiatu Stargardzkiego, w której dokonana zostanie korekta wierzyciel i dłużnik są zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni;
- 5) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji skonsolidowanej Powiatu Stargardzkiego, w której dokonana zostanie korekta dłużnik nie jest w trakcie likwidacji (co może potwierdzić wydruk ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości);
- 6) dłużnik został zawiadomiony o zamiarze skorygowania podatku należnego ze względu na uprawdopodobnienie nieściągalności wierzytelności a wierzyciel jest w posiadaniu zwrotki potwierdzającej odbiór przez dłużnika.

§ 355. Korekty, o której mowa w § 354 pkt 1 dokonuje się poprzez obniżenie kwoty podatku należnego oraz podstawy opodatkowania wynikającej z faktury dokumentującej nieściągalną wierzytelność.

§ 356. Korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym upływa 150 dzień od daty terminu płatności wierzytelności.

§ 357. W przypadku niedokonania korekty podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego w terminie określonym w § 356, korekty tej dokonuje się poprzez skorygowanie rozliczenia za okres, w którym prawo to powstało.

§ 358. W przypadku, gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie koniecznym jest zwiększenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części.

Dział IX

Szczególna procedura rozliczania podatku VAT związanego z zakupem produktów rolnych od rolnika ryczałtowego

§ 359. W przypadku dokonywania zakupu produktów rolnych od rolnika w pierwszej kolejności ustalić należy czy osoba (podmiot) posiada status rolnika ryczałtowego na gruncie ustawy o VAT.

- § 360. Przez rolnika ryczałtowego, o którym mowa w § 359 rozumie się rolnika dokonującego dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczącego usługi rolnicze, korzystającego ze zwolnienia od podatku VAT, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- § 361. Przez produkty rolne, o których mowa w § 359 rozumie się towary wymienione w załączniku nr 2 do ustawy o VAT oraz towary wytworzone z nich przez rolnika ryczałtowego z produktów pochodzących z jego własnej działalności rolniczej przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym i rybackim.
- § 362. W przypadku, gdy zakup produktów rolnych dokonywany jest od rolnika ryczałtowego zobowiązanym do wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji jest nabywca pod warunkiem że jest on czynnym podatnikiem podatku VAT.
- § 363. Fakturę z tytułu zakupu produktów rolnych nabywca wystawia nie później niż z upływem 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towarów lub wyświadczona została usługa.
- § 364. W przypadku, gdy przed wykonaniem usługi bądź dostarczeniem towaru rolnik ryczałtowy otrzyma całość lub część zapłaty z tego tytułu, nabywca zobowiązany jest do wystawienia faktury dokumentującej tą transakcję nie później niż z upływem 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej płatności.
- § 365. Faktura, o której mowa w § 363 i § 364 powinna zawierać:
- 1) imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy;
  - 2) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy;
  - 3) numer dowodu osobistego dostawcy lub innego dokumentu stwierdzającego jego tożsamość, datę wydania tego dokumentu i nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych jest osobą fizyczną;
  - 4) datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury;
  - 5) nazwy nabytych produktów rolnych;
  - 6) jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów;
  - 7) cenę jednostkową nabytego produktu rolnego bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 8) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 9) stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 10) kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych;
  - 11) wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 12) kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie;

- 13) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób.
- § 366. Faktura VAT RR powinna również zawierać oświadczenie dostawcy produktów rolnych w brzmieniu: "Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług."
- § 367. Podstawę opodatkowania w przypadku rolnika ryczałtowego dokonującego dostawy produktów rolnych dla czynnego podatnika podatku VAT stanowi cena netto produktów sprzedawanych powiększona o kwotę zryczałtowanego podatku VAT w wysokości 8%.
- § 368. Odzyskanie kwoty zryczałtowanego podatku przez wystawcę faktury VAT RR (nabywcę produktów rolnych) odbywa się poprzez powiększenie u niego kwoty podatku naliczonego. Zwiększenie to następuje w rozliczeniu za okres, w którym dokonano zapłaty należności z faktury VAT RR. Zapłata za produkty rolne na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego musi być dokonana nie później niż 14. dnia od dnia zakupu, z wyjątkiem przypadku, gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności.
- § 369. Kwota zryczałtowanego podatku powiększająca podatek naliczony powinna być ujęta w rejestrze zakupu dotyczącego okresu, w którym podatnik złożył dyspozycję bankową (polecenie przelewu) przekazania pieniędzy na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego. Nie można tego odliczenia dokonać w deklaracji za inny okres rozliczeniowy (wcześniejszy lub późniejszy), gdyż może to spowodować zaniżenie zobowiązania podatkowego za dany miesiąc lub zawiżenie zwrotu podatku.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Specyb ustalenia podstawy opodatkowania	Momenty powstania obowiązku podatkowego	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
1	Dostawa nieruchomości niezabudowanych - tereny budowlane	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
2	Dostawa terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
3	Dostawa budynków, budowli lub ich części	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23% - budynki jednorodzinne (w przypadku opod. dostawy lokalu tylko do natychmiastowej budynki	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	8% - stawki stosujemy do do bud. miesz. jednorodzinnych o pow. zyt. do 300 m ²	art. 41 ust 2 i 12 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
4	Dostawa lokali mieszkalnych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania lokalu nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23% - stawki stosujemy do lokali o pow. użytkowej powyżej 150 m ² (w przypadku opodatkowania dostawy lokalu tylko do natychmiastowej 150 m ²)	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	8% - stawki stosujemy do do lokali o pow. użytkowej do 150 m ²	art. 41 ust 2 i 12 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
5	Dostawa lokali użytkowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania lokalu nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
6	Przeniesienie własności w zamian za odszkodowanie (wywłaszczenie gruntów)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwili otrzymania zapłaty, jednak nie później otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Lp.	Rodzaj czynność - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Momenty powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatkowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
7	Użytkowanie gruntu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu użytkowania.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymienie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wskazanie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
8	Ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu od 1 maja 2004 r.	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu	W stosunku do pierwszej opłaty wnieszonej przed ustanowieniem tego prawa, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania, a w odniesieniu do opłat rocznych - z upływem każdego roku, do którego odnosi się poszczególne opłaty (czyli do 31 grudnia każdego roku). Natomiast w przypadku otrzymania części lub całości zapłaty obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania	22% (dot. użyty wieczystego gruntu ustanowionego od 01.05.2004 r. do 31.12.2010r. oraz opłat wnoszonych dot. w/w okresu ustanowienia, 23% dot. użyty wieczystego gruntu ustanowionego od 01.01.2011r. do 31.12.2016r. oraz opłat wnoszonych dot. w/w okresu ustanowienia - grunty budowlane	Art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.). Grunty inne niż budowlane	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.). Grunty inne niż budowlane	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
9	Najem lokali użytkowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymienie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wskazanie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
10	Najem hal sportowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymienie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wskazanie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
11	Najem sal gimnastycznych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymienie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wskazanie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
12	Najem boiska	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymienie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wskazanie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
13	Dzierżawa gruntu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadcząca usługa otrzymała lub ma otrzymać z tytułu użytkowania.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
14	Dzierżawa nieruchomości na cele mieszkalne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadcząca usługa otrzymała lub ma otrzymać z tytułu użytkowania.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
15	Sluzebność gruntowa (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadcząca usługa otrzymała lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
16	Krótkoterminowe udostępnienie terenu (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadcząca usługa otrzymała lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
17	Investycje liniowe (spełniająca definicję odpłatnego świadczenia usług)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadcząca usługa otrzymała lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
18	Najem powierzchni pod reklamy	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Oczymianie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Wzruszenie skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatkowa	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania obniżonych stawek	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
19	Najem powierzchni pod automaty	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
20	Najem parkingu	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu. Istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
21	Najem lokali na cele mieszkalowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Fakturę wystawia się nie później niż z upływem terminu płatności. Faktury nie mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty przed wykonaniem usługi. Faktury mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty jeżeli faktura zawiera informacje jakiego okresu dotyczy.
22	Najem nieruchomości na cele mieszkaltowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Fakturę wystawia się nie później niż z upływem terminu płatności. Faktury nie mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty przed wykonaniem usługi. Faktury mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty jeżeli faktura zawiera informacje jakiego okresu dotyczy.
23	Najem infrastruktury teleinformatycznej	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Fakturę wystawia się nie później niż z upływem terminu płatności. Faktury nie mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty przed wykonaniem usługi. Faktury mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty jeżeli faktura zawiera informacje jakiego okresu dotyczy.
24	Bezumowne korzystanie z nieruchomości spełniającej definicję odpłatnego świadczenia usług	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą świadczący usługę otrzymał lub ma otrzymać z tego tytułu	Z chwili wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Art. 43 ust 1 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Naganniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu, nie wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania sześcioletnich słańek obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwalnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
25	Dostawa wydawnictw (książki, publikacje)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury, a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	5%	Art. 41 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	60 dnia od dnia wydania. Gdy umowa przewiduje rozliczenie zwrótu wydawnictwa, fakturę wystawia się nie później niż 30 dnia od pierwszego dnia wydania i nie wcześniej niż 30 dnia przed wydaniem książek. W przypadku faktur zaliczkowych, nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymano zaliczkę, i nie wcześniej niż 30 dnia przed jej otrzymaniem
26	Dostawa majątku ruchomego (piły chodnikowe, gruz, meble, maszyny i urządzenia)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
27	Dostawa samochodów	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
28	Dostawa telefonów i akcesoriów	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
29	Sprzedaż kserokopii	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
30	Najem samochodów	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwili wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwili upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Brak	Fakturę wystawia się nie później niż z upływem terminu płatności. Faktury nie mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty przed wykonaniem usługi. Faktury mogą być wystawione wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty jeżeli faktura zawiera informację jakiego okresu dotyczy.
31	Opłata za wydawanie duplikatów legitymacji	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	oświata	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 2b) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
32	Opłata za wydawanie duplikatów świadectw	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwili wydania towaru nabywcy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 2b) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatku	Stawka podstawa	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Podstawa prawna do zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
33	Sprzedaż posiłków (dotyczy jednostek oświaty)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wykonania usługi, dla usług, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnosi się ta płatność lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Jeżeli przed obciążeniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.) - dotyczy sprzedaży: 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%; 2) napojów alkoholowych będących mieszanką piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%; 3) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju; 4) napojów bezalkoholowych gazowanych; 5) wód mineralnych; 6) innych towarów w stanie niesprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki wynoszącej obecnie 23%.	8%	§ 3 ust. 1, pkt 1), załącznik poz. 7 rozporządzenia MF z dnia 23.12.2013r. w sprawie towarów i usług dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. z 2013r. poz. 1719).	art. 43 ust. 1 pkt 24) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Usługi zwolnione - nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tę usługę. Usługi podlegające opodatkowaniu - Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
34	Opłata za zakwaterowanie w internacie	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Sprzedaż zwolniona - z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego. Sprzedaż opodatkowana - z chwilą wykonania usługi, dla usług, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnosi się ta płatność lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	Brak	Brak	Brak	8%	ddt. innych osób, nie będących uczniami lub wychowankami szkół prowadzących te piecówki - art. 41 ust. 2, załącznik nr 3 poz. 163 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	art. 43 ust. pkt 30) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.). - ddt. uczniów i wychowanków szkół prowadzących te internaty	Sprzedaż zwolniona - nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tę usługę. Usługi opodatkowane - Nie wcześniej niż 30 dnia przed wykonaniem usługi lub otrzymaniem całości lub części zapłaty jeżeli faktura zawiera informacje jakiego okresu dotyczy.
35	Opłata za kursy maturalne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. pkt 26-28) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tę usługę.	
36	Opłata za płatne praktyki	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zwolnionych od podatku. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 29) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tę usługę.	

№	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatku	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawki obniżonych	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
37	Oprawa muzyczna	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą wynajmujący otrzymał lub ma otrzymać z tytułu najmu.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	
38	Usługa fotograficzna	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	
39	Dostawa mediów (energii elektryczna, energia cieplna, woda, ścieki, gaz)	Wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.	Ma zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi. Przepisy dot. zaliczki stosuje się do reafakturowania usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych. Należymost w odniesieniu do usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (art. 19a ust 5 pkt 4 ustawy VAT), nie stosuje się przepisów dot. zaliczki	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Inne 8%	Art. 41 ust. 2, załącznik nr 3 poz. 140-142 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.) dołączanie wozy i odprowadzanie ścieków	Na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.	
40	Usługi telekomunikacyjne	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	
41	Ochrona mienia i budynków	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą wystawienia faktury, jeśli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, z momentem upływu terminu wystawienia faktury a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności. Otrzymanie zaliczki nie powoduje powstania obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Nie później niż z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30 dnia przed datą upływu tego terminu istnieje możliwość wystawienia faktury wcześniej niż 30 dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunek skorzystania z tego uprawnienia - konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.	
42	Pielęgnacja terenów zielonych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwilą otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	8%	art. 41 ust. 2, załącznik nr 3 poz. 176 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.), usługi związane z zagospodarowaniem terenów zieleni	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.	

Opis	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podstawowa 23%	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania obniżonych stawek	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
43	Sprzedaż wewnetrzna i zewnętrzną	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	8%	usługi zamiatania śmieci i usuwania śniegu art. 41 ust 2, załącznik nr 3 poz. 174 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
44	Sprzedaż operatów szacunkowych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania zapłaty za wykonaną usługę, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
45	Usługi reklamowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili wykonania usługi. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
46	Usługi finansowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu świadczenia usług zrealizowanych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41.	Brak	Brak	Brak	Brak	art. 43 ust. 1 pkt 38) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Nie ma obowiązku wystawienia faktury dokumentującej transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpływy dokonywane z tego tytułu. Obowiązek wystawienia faktury występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonano częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.
47	Usługi budowlane, budowlano-montażowe, remontowe	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili wystawienia faktury. Jeżeli faktura nie została wystawiona, obowiązek podatkowy powstaje z chwili upływu terminu wystawienia faktury dokumentującej usługi budowlane. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zamek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwili jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	8%	art. 112 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.), - obsługa, budowa, remonty, modernizacja, termomodernizacja lub przebudowa obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa ogólnego społecznym programem mieszkaniowym (rozumie się obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyjątkiem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, a także obiekty sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie 61 1264 - wyłącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczące usługi z zakresu opieki lekarskiej i pielęgnarskiej, z wyjątkiem dla ludzi starszych i niepełnosprawnych. Do budownictwa ogólnego społecznym programem mieszkaniowym nie zalicza się: 1) budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m ² ; 2) lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m ²). W przypadku budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej limity obniżonej stawki podatku, stosuje się tylko do części podstawy opodatkowania odpowiadającej udziałowi powierzchni użytkowej kwalifikującej do budownictwa ogólnego społecznym programem mieszkaniowym w całkowitej powierzchni użytkowej.	Brak	Nie później niż 30 dnia od dnia wykonania usługi. Ma zastosowanie do faktur, w których wystawca jest obowiązany wystawić fakturę dokumentującą świadczenie usług, oraz otrzymanie całości lub części zapłaty przed wykonaniem tych czynności.
48	Usługi konserwacyjne (np. prace konserwacyjne wodno-kanalizacyjne, usługi konserwacji instalacji elektrycznej, teletechnicznej, instalacji p-poż., konserwacja urządzeń dźwigowych)	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili wykonania usługi, dla usług. Dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnosi się ta płatność lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.	23%	art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług budowlanych	Sposób ustalenia podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatku 23%	Podstawa prawna do zastosowania podstawowej stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania obniżonych stawek	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
49	Sprzedż projektów budowlanych	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili wykonania usługi. Oczyszczenie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
50	Sprzedż posiłków przez pozostałe jednostki	Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać.	Z chwili wykonania usługi, dla usług, dla których ustalane są następujące po sobie terminy płatności rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.) - dotyczy sprzedaż: 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%; 2) napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%, 3) napojów przy przygotowaniu których jest wykorzystywany nagar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju. 4) napojów bezalkoholowych gazowanych, 5) wód mineralnych, 6) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki wynoszącej obecnie 23%.	8%	§ 3 ust. 1, pkt 1), załącznik poz. 7 rozporządzenia MF z 23.12.2013r. w sprawie towarów i usług dla których obciąża się stawkę podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. z 2013r. poz. 1719).	art. 43 ust. 1 pkt 22) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Nie wcześniej niż 30 dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.
51	Odwrotne obciążenie Dostawa na rzecz podatnika VAT. W przypadku dostawy towarów wymienionych w poz. 28a-28c załącznika nr 11 do ustawy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Rozlicza nabywca odwrotne obciążenie będzie miało miejsce, jeżeli łączna wartość sprzedanych towarów objętych tą procedurą w ramach jednolitej gospodarczo transakcji przekroczy 20.000 zł netto. Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwili dokonania dostawy. Oczyszczenie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy lub otrzymano zaliczkę. Nie wcześniej niż 30 dnia przed dokonaniem dostawy lub otrzymaniem zaliczki, przedpłaty.
52	Odwrotne obciążenie Dostawa na rzecz podatnika VAT. W przypadku dostawy towarów wymienionych w poz. 1-28 oraz 28d-41 załącznika nr 11 do ustawy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Rozlicza nabywca. Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy	Z chwili dokonania dostawy. Oczyszczenie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	Brak	Brak	Brak	Nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy lub otrzymano zaliczkę. Nie wcześniej niż 30 dnia przed dokonaniem dostawy lub otrzymaniem zaliczki, przedpłaty.

Lp.	Rodzaj czynności - dostawa towaru i świadczenie usług	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	Moment powstania obowiązku podatkowego	Stawka podatku	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Stawki obniżone	Podstawa prawna do zastosowania stawki	Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia z opodatkowania	Termin wystawienia faktury
53	Odwrotne obciążenie Dostawa na rzecz podmiotów nie będących podatnikami VAT W przypadku dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 11 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.,)	Rozlicza dostawca. Wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy otrzymał lub ma otrzymać z tytułu dostawy.	Z chwilą dokonania dostawy. Otrzymanie zaliczki powoduje powstanie obowiązku podatkowego.	23%	Art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.).	Brak	Brak	Brak	Nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy lub otrzymano zaliczkę. Nie wcześniej niż 30 dnia przed dokonaniem dostawy lub otrzymaniem zaliczki, przepłaty.

Załącznik nr 3 do Uchwały Nr 1315/16
Zarządu Powiatu Stargardzkiego
z dnia 30 listopada 2016 r.

**Symbole jednostek budżetowych Powiatu Stargardzkiego stosowane w numeracji
faktur i przelewach bankowych**

l.p.	nazwa jednostki budżetowej	symbol
1	Starostwo Powiatowe w Stargardzie	SP
	Jednostka rozliczeniowa Starostwo Powiatowe w Stargardzie realizujące zadania Skarbu Państwa	SP-SP
	Jednostka rozliczeniowa Starostwo Powiatowe w Stargardzie realizujące zadania powiatu	SP-P
2	Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie	ZDP
3	Dom Pomocy Społecznej w Stargardzie	DPS
4	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie	PCPR
5	Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Stargardzie	PODGiK
6	I Liceum Ogólnokształcące w Stargardzie	ILO
7	II Liceum Ogólnokształcące w Stargardzie	IILO
8	Zespół Szkół Nr 1 w Stargardzie	ZS1
9	Zespół Szkół Nr 2 w Stargardzie	ZS2
10	Zespół Szkół Nr 5 w Stargardzie	ZS5
11	Zespół Szkół Budowlano Technicznych w Stargardzie	ZSBT
12	Zespół szkół Specjalnych w Stargardzie	ZSS
13	Centrum Kształcenia Praktycznego w Stargardzie	CKP
14	Bursa Szkolna w Stargardzie	BS
15	Poradnia Pedagogiczno Psychologiczna w Stargardzie	PPP
16	Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Stargardzie	PODN
17	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Stargardzie	COPOW
18	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 1 w Stargardzie	POW1
19	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 2 w Stargardzie	POW2
20	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 3 w Stargardzie	POW3
21	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 4 w Stargardzie	POW4
22	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 5 w Stargardzie	POW5
23	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza nr 6 w Stargardzie	POW6